

გაზეთი გაეშალა
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამტრედიის

N31 (9211)

11 ნოემბერი, 2016 წელი

ფასი 50 თეთრი

ნარი მონასტრში, აღიკვეთე ბუჩაქ და იროკუ მათთვის

5

ინტერსტრატეგიული
პროექტების მონახუბას
საქრუბულომ მხარი
ხმაცრით ლაცუქინა

2

იანეთის მ-9 უბნის გაცოვიცირებით
მუნიციპალიტეტის გაცოვიცირებას
ღასრულღება

2 დონაღღ ტრამვი
ამერიკის პრეზიდენტი

ქანონიეხ მოსახტებღებს
ახაჰივაცოიბეღელი ფაქოღები
საქუთიღებაში გაღაცეღმათ

ტანინაოზის საზოღვი ავანატიოთ
სამტრედიელაზის ისანგაღღებან

3

სელახალი გასაუბრება არასათანაღო გამჭვირვალოზის გამო

მეთოღისტაღი საგავგოზო გაღავღი _ ღავინყავაღლი
ქვეღის სიახღე

“ღოჩანგაუღიღის სუჯოქოღეღის ჰოთსჰა
ჩვეთოღის უღიღესი სიხოქოღეღა იყო”

8

ღავოთ უსუფავოვიღის წახვღა ამ პარტიღიღან არ იყო სკონტანუერი გაღაცყვიტიღება

კაღიან გამყოღი გუღი, გრკეღლი სელაღები ღა
სოღნოთ ღამიღეღეღული თაღვი მამღს

4

ინფრასტრუქტურული პროექტების მონიტინგის საკრებულომ მხარი ხმაყრით დააჭირა

ნათია ნაცვლიძე

ხმაური იყო 8 ნოემბრის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში. დაპირისპირება მოჰყვა 2017 წელში შესასრულებელ პროექტებზე მსჯელობას, რომელიც საკრებულოს სხდომაზე განსახილველად ინფრასტრუქტურულ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე გამოიტანა. მერაბ უღრელიმ საკრებულოს წევრებს დეტალურად გააცნო პროექტები, სადაც მითითებული იყო ის უბნები, რომლებსაც ასფალტ-ბეტონის გზების დასაგებად პროექტი მიენიჭა.

პირველი რეაქციული ღანიდან საკრებულოს მაჟორიტარი დეპუტატი ვია ხაბეიშვილი გამოიკვეთა, რომელიც წყნას, თურმე, 2014 წლიდან გულში იდებს და 2 წლის შემდგომაც ვერ აღწევს მიზანს, გაარკვეოს სამტრედიის მუნიციპალიტეტში ვინ და რა კრიტერიუმებით არჩევს ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, რატომ არ ისწრებენ და რატომ არ ითვალისწინებენ საკრებულოს წევრების აზრს პრიორიტეტული ობიექტების შერჩევას. საკრებულოს სხდომაზე რამდენიმე დეპუტატის მხრიდან არანაკლები გაღიზიანება გამოიწვია მუნიციპალიტეტის გამგეობის ინფრასტრუქტურის სამსახურის სპეციალისტის რეპლიკამ, როცა ეთერ არველაძემ ხმამაღლა დააფიქსირა თავისი აზრი იმის შესახებ, რომ მას სამწუხაროდ არ ახსენდება საკრებულოდან სოფლების წარმომადგენლები მათთან რაიმე წინადადებით შესულიყვნენ.

პრიორიტეტების ხსენებაზე საკრებულოში ისევ აქტუალური გახდა ეწრის თემა, გომის მაჟორიტარმა ისიც კი იხუმრა, რა იქნება ჩემი თემი ეწერში რომ გადავიტანოთ. დავით ამდლობელი უკმაყოფილოა იმით, რომ საკითხის მომზადებისას საკრებულოს წევრები არ დაისწრეს, ხოლო გომი საპროექტო რუკაზე საერთოდ არ დაფიქსირდა. დავით ამდლობელის პოზიცია პაატა კობერიძემ გაამყარა. უფრო მეტიც, მან ემოციურად განაცხადა, რომ საკრებულოს წევრები არ ახსენებენ საკრებულოს წევრებს დეტალურად პროექტებს, რატომ არ ისწრებენ და რატომ არ ითვალისწინებენ საკრებულოს წევრების აზრს პრიორიტეტული ობიექტების შერჩევას.

“ნაციონალური მოძრაობიდან” პრაქტიკულად არ აქტიურობდნენ. არც იყო საჭირო, რადგან რაზეც ისინი უმრავლესობას უნდა დაპირისპირებოდნენ, ამას “ქართული ოცნება” თავად აკეთებდა. კონკრეტული საკითხის ირგვლივ ცხარე მსჯელობას ოპოზიციის აგრესია არ მოჰყოლია, წარსულში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მოვალეობის ფიქსირება შემსრულებელმა, ამჟამად საკრებულოს წევრმა, ავთანდილ თადემაძემ. შეიძლება ითქვას, საკრებულოს უმრავლესობას კეთილად ურჩია და დირექტივები მისცა, სხვა დროს პროექტების შერჩევას როგორი უნდა იყოს მუშაობის პრინციპი: არცერთი დასახელებული პუნქტი დახარალებული რომ არ დარჩეს: “გქონდეთ კომუნიკაცია, დაუახლოვდით სოფლებიდან წარმომადგენლებს და დეპუტატებს, ეცადეთ, დაგვემკვიდროს და განხილვა უფრო გამჭვირვალე იყოს”.

“სსგავს სიტუაციაში საკრებულოს როლი კნინდება”, – ფიქრობს ჯონი ახობაძე, – რითაც დეპუტატებს თვალში ნაცარს აყრის”.

უმრავლესობისთვის მოულოდნელი იყო იმედა გოგავას ღუმილი, მართალია, დისკუსიაში არ ჩართულა, ფრაქცია “რესპუბლიკელების” თავმჯდომარე, თუმცა საკრებულოზე სიტყვა მანაც ითხოვა და პროექტის მოწონების მხარდაჭერა ორივე ხელით გამოხატა, თუმცა გამგეობის წარმომადგენელთან მასაც პქონდა შენიშვნა, მსგავსი პროექტები მომავალში უფრო გამჭვირვალედ წარმოადგინოს.

შეუმჩნეველი არავის დარჩენია ის ფაქტი, რომ 8 ნოემბრის საკრებულოს სხდომაზე მთავარი ოპოზიცია, წევრები

დონალდ ტრამპი ამერიკის პრეზიდენტია

ეს ესაა საქართველოში საარჩევნო ვენბათაღდგენა დაცხრა. ამერიკის შეერთებული შტატების საპრეზიდენტო არჩევნებს ინტერესით აღწევდა თვალყურს მსოფლიოს საზოგადოება.

შედეგების მიხედვით მომდევნო 4 წლის მანძილზე თეთრი სახლის მასპინძელი, ე. ო. ამერიკის შეერთებული შტატების რიგით 45-ე პრეზიდენტი დონალდ ტრამპი გახდა.

მისმა პრეტენდენტმა პილარი კლინტონმა დამარცხება აღიარა და საყუთარ მომხრეებს ტრამპისათვის შანსის მიცემისაკენ მოუწოდა.

ხელისუფლების მშვიდობიანი გზით გადაბარების აუცილებლობაზე საუბრობს ამერიკის ჯერ კიდევ მოქმედი პრეზიდენტი.

ამერიკა საქართველოს, საქართველო კი ამერიკის სანდო სტრატეგიული პარტნიორია, ამდენად საქართველოსთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს ორი ქვეყნის ურთიერთობებს.

ქართული მხარე აცხადებს, რომ ურთიერთობები ორ სახელმწიფოს შორის უარყოფითობისაკენ არ უნდა შეიცვალოს, არის საფუძვლიანი იმედი, რომ კეთილშობილური ურთიერთობები და პარტნიორობა მიუღწევად რიგ სფეროებში ორ ქვეყანას შორის ახალ მასშტაბებს შეიძენს.

დემოკრატიის ერთ-ერთ ფორმად აღიქვამენ დემოკრატიის ფლამან სახელმწიფოში ახლად არჩეული პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის გამარჯვებით განაწილებულთა მიერ გამართულ საპროტესტო აქციებს ამერიკის რამდენიმე შტატში რომ შედგა.

შეიძლება, კეთილდღეობა ოკეანისგაღმელ მესობლებს, ასეთია ქართველი ხალხის გზავნილი ამერიკელებსადმი.

ამერიკელებმა პრეზიდენტი აირჩიეს.

ლევან ბაჩუაძე

იანეთის მე-9 უბნის ბაზილიკის მუნიციპალიტეტის ბაზილიკის დასრულება

ნათია ნაცვლიძე

იანეთის მე-9 უბანი ბოლო პუნქტა სამტრედიის მუნიციპალიტეტში, რომელშიც სულ რამდენიმე დღეში დასრულდება ბაზილიკის სამუშაოები და მოსახლეობა ბუნებრივ აირს უკვე მიიღებს მუნიციპალიტეტში მიიღებს. ამის შესახებ მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ვალერიანე ფოცხვერიამ იანეთის მე-9 უბანზე განაცხადა, სადაც სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესს მის მოადგილესთან, მამუკა თავაძესთან და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად გაეცნო. ხელისუფლების წარმომადგენლებს ადგილზე შეკრებილი მოსახლეობაც დახვდა. ისინი მადლიერებას გამოხატავენ. მე-9 უბანზე 36 ოჯახი ცხოვრობს. როგორც სპეციალისტებმა “სამტრედიის მაცნეს” განუცხადეს, მთავარი მაგისტრალის მშენებლობა დასრულდა, ე. წ. დაქსელვის პროცესისათვის პრო-

ექტი მზადდება, მალე თითოეულ ოჯახში აინთება ბუნებრივი აირი.

იანეთის მე-9 უბანზე ბაზილიკის მუნიციპალიტეტში მიიღებს. ამის შესახებ მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ვალერიანე ფოცხვერიამ იანეთის მე-9 უბანზე განაცხადა, სადაც სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესს მის მოადგილესთან, მამუკა თავაძესთან და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად გაეცნო. ხელისუფლების წარმომადგენლებს ადგილზე შეკრებილი მოსახლეობაც დახვდა. ისინი მადლიერებას გამოხატავენ. მე-9 უბანზე 36 ოჯახი ცხოვრობს. როგორც სპეციალისტებმა “სამტრედიის მაცნეს” განუცხადეს, მთავარი მაგისტრალის მშენებლობა დასრულდა, ე. წ. დაქსელვის პროცესისათვის პრო-

ექტი მზადდება, მალე თითოეულ ოჯახში აინთება ბუნებრივი აირი. იანეთის მე-9 უბანზე ბაზილიკის მუნიციპალიტეტში მიიღებს. ამის შესახებ მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ვალერიანე ფოცხვერიამ იანეთის მე-9 უბანზე განაცხადა, სადაც სამუშაოების მიმდინარეობის პროცესს მის მოადგილესთან, მამუკა თავაძესთან და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებთან ერთად გაეცნო. ხელისუფლების წარმომადგენლებს ადგილზე შეკრებილი მოსახლეობაც დახვდა. ისინი მადლიერებას გამოხატავენ. მე-9 უბანზე 36 ოჯახი ცხოვრობს. როგორც სპეციალისტებმა “სამტრედიის მაცნეს” განუცხადეს, მთავარი მაგისტრალის მშენებლობა დასრულდა, ე. წ. დაქსელვის პროცესისათვის პრო-

კანონიერ მოსახლებლებს ახაზივასიზიზიზი ფაჩიუბი საყუთიუბაში გადაყყყყყ

ნათია ნაცვლიძე

მუნიციპალიტეტის გამგეობის შესაბამისი კომისია მოქალაქეთა განცხადებებს განიხილავს და მათი ხელშეწყობით კანონიერი მოსარგებლები არაპრივატიზებულ საცხოვრებელ თუ არასაცხოვრებელ ფართებს იკანონებენ.

მთავრობის დადგენილება ძალაში შევიდა, 10-მდე განცხადება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში კომისიამ უკვე განიხილა. კონკრეტულ შემთხვევაში კანონიერ მოსარგებლებს საყუთრებაში გადაყვამთ თაყიანი საცხოვრებელი ბინები.

შეგახსენებთ, რომ 1998 წლის 25 დე-

კემბერს სამტრედიის მუნიციპალიტეტში ხანძრის შედეგად დაიწვა კერძოფორმად მქევი სასტუმროს შენობა, სადაც მთლიანად განადგურდა არქივი, ტექნიკური აღრიცხვის ბიურო, სახელმმართველ-

ობა, ნოტარიუსი. ფაქტი თავისთავად უსიამოვნო იყო, რადგან ქალაქის ცენტრში მდებარე ერთ-ერთი ღირსშესანიშნავი შენობა დაიწვა, რომელშიც ზემოთ ჩამოთვლილი დაწესებულებების გარდა სხვადასხვა ორგანიზაციებიც იყო განთავსებული. თუმცა ხანძრის შედეგად ერთ-ერთ ყველაზე მეტად დაზარალებულთა რიცხვში აღმოჩნდნენ ის ოჯახები, რომლებსაც, მართალია, კანონიერ სარგებლობაში ჰქონდათ არაპრივატიზებული საცხოვრებელი თუ არასაცხოვრებელი ფართები, თუმცა სარგებლობის დოკუმენტაციები არ გააჩნდათ.

ქვეყანაში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ზემოაღნიშნული კატეგორი-

ას არ შეეძლო კანონიერ სარგებლობაში არსებული ფართების დაკანონება, შემდგომში – განკარგვა.

პრობლემას აქტუალობა დღიდან ხანძრის განხილვის დღემდე არ დაუკარგავს. აღნიშნულის შესახებ დანართლებულმა მოსახლეობამ არაერთხელ მიმართა სამტრედიის მაჟორიტარ დეპუტატს, გიორგი კახიანს, რომლის უდიდესი ძალისხმევითაც, უშუალოდ ოუსტიციის სამინისტროსთან ნაყოფიერი მუშაობის ასევე იურისტთა ჯგუფებთან კონსულტაციების შედეგად, რომელშიც ჩართული იყო სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის იურიდიული განყოფილების უფროსი, ნიკა სანაძე, მთავრობის 2014 წლის 20 თებ-

რლის № 189 დადგენილებაში 2016 წლის 9 ივნისს შევიდა ცვლილება, რომლის შედეგად დადგინდა მე-5 პირველი მუხლი, რომლითაც განსაზღვრა კანონიერი მოსარგებლებისათვის საყუთრების უფლების მოთხოვნით განცხადების წარდგენის და გადაწყვეტილების მიღების წესი. ამის შემდგომ სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ბრძანებით ჩამოყალიბდა შესაბამისი კომისია, რომელიც აქტიურად განიხილავს მოქალაქეების განცხადებებს და ხელს უწყობს კანონიერ მოსარგებლებს თავისი არაპრივატიზებული საცხოვრებელი თუ არასაცხოვრებელი ფართების დაკანონებაში.

ხელახალი გასაუბრება არასათანადო გამჭვირვალობის გამო

ნინო ნინოთაძე

საინფორმაციო-საატესტაციო კომისიის მდივანმა, თათია შუბლაძემ ქალაქ სამტრედიის გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში სპეციალისტს ილია გაბუნაძეს მოსალოდნელი გასაუბრების ჩატარების შესახებ ტელეფონით აუწყა.

ილია გაბუნაძე ქალაქში სპეციალისტის პოზიციას 2015 წლის 8 ივლისიდან იკავებს. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებიდან გამომდინარე სამსახური რომ შეინარჩუნოს, 2016 წლის 20 ნოემბერს ხელახლა უწყვეტ გასაუბრებაზე გასვლა.

თათია შუბლაძემ სატელეფონო შეტყობინებები განახორციელა კიდევ იმ პირობებში, რომლებმაც გასაუბრებაზე უნდა მიდიხოდნენ მონაწილეობა: სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის ორ სამსახურში ერთეულზე, ქალაქ სამტრედიის გამგებლის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში სპეციალისტის 8 სამსახურში ერთეულზე და გომის ადმინისტრაციულ ერთეულში სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლის საქმიანობის უზრუნველყოფის საკითხებში სპეციალისტის ორ სამსახურში ერთეულზე.

საჯარო მოხელეთა შესარჩევი კონკურსი პირველად 2014 წლის ნოემბერ-დეკემბერში ჩატარდა. პირველ ეტაპზე მოხდა უკვე დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა ატესტაცია ტესტირების გავლით. ვინც მინიმალური ზღვარი გადალახა, შეინარჩუნეს დაკავებული პოზიციები.

მომდევნო ეტაპი უკვე იყო 2015 წლის გაზაფხული, როცა ჩატარდა საინფორმაციო-საატესტაციო კომისიის მიერ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით ტესტირება. მონაწილეობა მიიღეს როგორც წინა ტესტირებაში ჩაჭრილმა აპლიკანტებმა, ასევე გარედან შემოსულმა კანდიდატებმა.

პირველი ეტაპი დოკუმენტაციის გადაჩვენება გახლდათ, მეორე იყო ტესტირება, მესამე – გასაუბრება. საბოლოოდ 145 აპლიკანტიდან 40 შეირჩა. მათ შემადგენელი პოზიციები დაიკავეს.

კონკურსში მონაწილე და კომისიისგან დაწინაურებულმა სამმა პირმა, მამუკა ნიკოლეიშვილმა, თამილა ახალაძემ და მთავარმა მხარაძემ სასამართლო წესით გაასაჩივრეს კომისიის შედეგები. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით პირველი ინსტანცია სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც ჩაითვა, რომ საინფორმაციო-საატესტაციო კომისიამ არასათანადო გამჭვირვალობით მიიღო გადაწყვეტილება აღნიშნულ პირებზე, გააუქმა კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება. ამ უკანასკნელს მხარი დაუჭირა უზენაესმა სასამართლომ და ძალაში დატოვა პირველი და მეორე ინსტანციების გადაწყვეტილებები.

ეს უკანასკნელი გახდა საფუძველი, სამტრედიის მუნიციპალიტეტში გასაუბრების ეტაპი ხელახლა ჩატარდეს. მას ახალი კომისიის ახალი შემადგენლობა წარმართავს: თავმჯდომარე – მუნიციპალიტეტის გამგებელი, ვალერიან ფოცხვერია, წევრები – გამგეობის საფინანსო სამსახურის უფროსი, დავით ბაღდაძე, საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი, მიხეილ ლევადა, ლამა ორმოცაძე, პროფესიული კავშირების წარმომადგენელი, ალექსანდრე ლევადა, “სამართლიანი არჩევნების” კოორდინატორი ნინო შარაშენიძე, გამგეობის იურისტი ნიკოლოზ სანაძე.

ეს უკანასკნელი გახდა საფუძველი, სამტრედიის მუნიციპალიტეტში გასაუბრების ეტაპი ხელახლა ჩატარდეს.

ახალგაზრდა კადრები მუნიციპალიტეტის გაგვირავებაში

ნინო ნინოთაძე

მუნიციპალიტეტის გამგეობის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში ორი ახალგაზრდა კადრი დასაქმდა. სპეციალისტის პოზიციასზე ნანა ჯვარამიანი და დავით მანჯგალაძე რამდენიმე დღეა დაინიშნენ. დავითს სამტრედიის კარგად იცნობენ. ის ინტელექტუალთა ნაკრები გუნდის “ინტერსტელარის” წევრია. მას არაერთ ახალგაზრდას პროექტში მიუღია მონაწილეობა. იგი ბათუმის ითანე ღვთისმეტყველის სახელობის სასულიერო აკადემიის მეოთხე კურსის სტუდენტია.

ნანა ჯვარამიანი დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს ინჟინერინგის ფაკულტეტი სამართალმცოდნის სპეციალობით. აქვს მუშაობის გამოცდილება, პრივატ ბანკში საკრედიტო ინსპექტორის პოზიციასზე მუშაობდა. როგორც თავად ამბობს, იყო უნივერსიტეტის სტუდენტური თვითმმართველობის აქტიური წევრი, “ვატარებდით იმპრინტებულ სასამართლო პროცესებს, ვმონაწილეობდი სხვადასხვა საორგანიზაციო საკითხების მოგვარებაში”. – გვეუბნება ნანა, მისივე თქმით, გაიარა ყველა სა-

ვალდებულო პროცედურა და მოიპოვა საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში სპეციალისტის პოზიციასზე მუშაობის უფლება. “ყველა აქტივობაში ჩაერთვები, მაქსიმუმს გააკეთებ იმისთვის, რომ ჩემზე დაყრდნობა არ იქონიებოდა. მამუკა ნიკოლეიშვილმა, თამილა ახალაძემ და მთავარმა მხარაძემ სასამართლო წესით გაასაჩივრეს კომისიის შედეგები. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით პირველი ინსტანცია სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლის საფუძველზეც ჩაითვა, რომ საინფორმაციო-საატესტაციო კომისიამ არასათანადო გამჭვირვალობით მიიღო გადაწყვეტილება აღნიშნულ პირებზე, გააუქმა კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება. ამ უკანასკნელს მხარი დაუჭირა უზენაესმა სასამართლომ და ძალაში დატოვა პირველი და მეორე ინსტანციების გადაწყვეტილებები.

ბი შევარჩიეთ ბევრ იმ ახალგაზრდას შორის, რომლებმაც დასაქმების თაობაზე განცხადებით მომმართველს შემსრულებლები არიან, თუკი გაივლიან კონკურსს, ჩააბარებენ გამოცდებს, შეინარჩუნებენ თავიანთ პოზიციას. უკვე შეიქმნა ახალი საგამოცდო კომისია, ვმუშაობთ ამ საკითხებზე, ჯერ სასამართლოს გადაწყვეტილება უნდა შევასრულოთ, რამდენიმე ვაკანსიაზე არის გადაწყვეტილება გამოტანილი, ერთი სიტყვით, ახალ წლამდე ყველაფერი გაირკვევა.

დათოს ყველა იცნობს, ჭკვიანი, ნიჭიერი ახალგაზრდაა, ინტელექტუალურად აღმაშენებელი, ვინა კონკურსში მიიღო მონაწილეობა, საკმაოდ მაღალი ქულა მოაგროვა, გადავხედე მათ მონაცემებს და საშუალება და შანსი მივეცი, თავიანთი თავი გამოეცადათ ამ პოზიციასზე”.

ნანა ჯვარამიანი დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნეს ინჟინერინგის ფაკულტეტი სამართალმცოდნის სპეციალობით.

დათოს ყველა იცნობს, ჭკვიანი, ნიჭიერი ახალგაზრდაა, ინტელექტუალურად აღმაშენებელი, ვინა კონკურსში მიიღო მონაწილეობა, საკმაოდ მაღალი ქულა მოაგროვა, გადავხედე მათ მონაცემებს და საშუალება და შანსი მივეცი, თავიანთი თავი გამოეცადათ ამ პოზიციასზე”.

დათოს ყველა იცნობს, ჭკვიანი, ნიჭიერი ახალგაზრდაა, ინტელექტუალურად აღმაშენებელი, ვინა კონკურსში მიიღო მონაწილეობა, საკმაოდ მაღალი ქულა მოაგროვა, გადავხედე მათ მონაცემებს და საშუალება და შანსი მივეცი, თავიანთი თავი გამოეცადათ ამ პოზიციასზე”.

ტენიანოზის საზოგადოებრივი აზრით სამართლებრივი საჩივრების

ამას წინათ, სამტრედიის კეთილი მისიით სტუმრობდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს, სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპული ფონდისა და საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები.

სტუმრებმა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურს ტენის საზოგადოებრივი აზრის გადამსწერა. აპარატი ფასდაუდებელ სამსახურს გაუწევს ფერმერებს წარმოებული კულტურების ტენიანობის განსაზღვრაში.

ყველაფერი კი, საქართველოში სიმინდის მოსავლიანობის განსაზღვრის ამერიკული მეთოდის დანერგვის პროგრამის ფარგლებში განხორციელდა, განუცხადა “სამტრედიის მაცნეს” სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსმა, ბატონმა მამუკა კვანტალიანმა.

სოფლის მეურნეობის განვითარების ევროპული ფონდისა და საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები.

გაზეთ “სამტრედიის მაცნეს” რეაქციას

გილოცავთ ჩემი და რაინის მოსახლეობის საყვარელი გაზეთის “სოციალისტური შტეტის”, “წინსვლის” და ახლა უკვე “სამტრედიის მაცნეს” ჟურნალისტთა სახელოვან კოლექტივს გაზეთის 89 წლისთავს. მეამაყება, რომ 1946 წლიდან ვარ ჩემი გაზეთის შტატარეშე კორესპონდენტი, მივარჩიარებ ისე, როგორც მაშინ, როცა ბავშვი ნიკორიშვილი 8 წლიანი სკოლის მოსწავლე ვიყავი. იმ დროს 2 გვერდიანი იყო გაზეთი, ახლა კი უფრო დიდი ფორმატით გამოდის, 12 გვერდიანი, უფრო საინტერესო და შინაარსიანი.

კიდევ ერთხელ გილოცავთ, გისურვებთ წარმატებებს თქვენს საქმიანობაში, დიდი ილასი არ იყოს: “ჩემო კალამო, ჩემო კარგო, რად გინდა ტაში, რასაც ვმსახურობთ, კვლავ ერთგულად მას ვემსახურებ...”

გილოცავთ ჩემი და რაინის მოსახლეობის საყვარელი გაზეთის “სოციალისტური შტეტის”, “წინსვლის” და ახლა უკვე “სამტრედიის მაცნეს” ჟურნალისტთა სახელოვან კოლექტივს გაზეთის 89 წლისთავს.

ვაქცინაცია ბრძოლაში

მსხვილფეხა თუ წვრილფეხა რქოსანი პირუტყვის დროულ ვაქცინაციას რომ დიდი მნიშვნელობა აქვს, ამას დიდი ხანია, არ დავიბნენ. როგორც ვიუწყებოდი, მუნიციპალიტეტში მიმდინარეობს ვაქცინაციის პროცესი.

სურსათის ეროვნული სააგენტოს იმერეთის რეგიონალური სამმართველოს ინსპექტორის, ზაზა მეგრელიშვილის ინიციატივით, 14 სექტემბრიდან დღემდე მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ჯიღებზე 1700 სული, ხოლო თურქულზე 7 000 პირუტყვია აცრილი.

ამჯერად ვაქცინაცია სოფელ დიდ ჯიხაში მიმდინარეობს. არის თხოვნა, მოსახლეობა გაეხადოს ვაქცინაციის პროცესს, რომელსაც სურსათის ეროვნული სააგენტოს ხელშეკრულებით აფხაზი ვეტერინარი სპეციალისტები აწარმოებენ.

ცნობისათვის: ვაქცინაციის პროცესი უფასოა, იგი სახელმწიფო პროგრამებით წარმოებს.

მსხვილფეხა თუ წვრილფეხა რქოსანი პირუტყვის დროულ ვაქცინაციას რომ დიდი მნიშვნელობა აქვს, ამას დიდი ხანია, არ დავიბნენ.

კულტურა

გაზეთ “სამტრედიის მაცნეს” თანამშრომლებს გაზეთის საიუბილეო თარიღს და იმ დიდ ჯიღებს, რომელსაც “რეიტინგი ოქრო” ჰქვია. უკვე წლებია მათთან ლამაზი მეგობრობა მყავს. მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო სიყვარულისათვის, რომლითაც ეს გაზეთი გაჯერებულია.

ცოტა როდია 89 წელი. უკვე მრავალი წელი, რამდენი მკა და ცელი, ნამკალში მიმოფანტული სიხარული და ცრემლიც.

თქვენ შეძელით და გაუძელით ამ ქართველებს. მუდამ პირნათლად და ღირსეულად გველოთ იმ გზაზე, რომელსაც გზამართალი ჰქვია.

სიყვარულით გაჯერებულია.

დავით უსუფაშვილის წასვლა ამ პარტიიდან არ იყო სკონტანური გადაწყვეტილება

ქალბატონი გაყვანილი გული, გრილი ხელები და სოდნით დაიძინა უფრო თავი მაქს

თავა ბავუნაშვილი

დავით უსუფაშვილის მიერ “რესპუბლიკური პარტიის” დატოვების ხმაურიანი პოლიტიკური ექო, ჯერ ისევე არ მიწვანდება არჩევნებისგან დასვლით ქართულ საპარტიო ციკლში. მოწმენდილ ცაზე მენის გაგარდნა, ვფიქრობთ შესაფერისი ეპითეტია ამ მოვლენის ასაღწერად. უკვე ყოფილი “რესპუბლიკელი” მთქმუნებზე ხმაძალია საუბარს თავს არიდებს, მაგრამ თავად ფაქტი განმარტების გარეშე უკვე დასაფიქრებელი ცვლილებაა ქართული პოლიტიკური სპექტრის სინამდვილეში. მოსალოდნელიც იყო, რომ პარტიის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან სახეს და ლიდერს თანამოაზრეების ჯგუფიც თან გაჰყვა. საკუთარი სიმართლეები პარტიიდან დარჩენილებისადმი ხმაძალია გამოხატა უკვე ვუნდიდან წასვლა დავით უსუფაშვილმა. აღნიშნა ისიც, რომ მისი ეს ნაბიჯი არჩევნებში პარტიის წარუმატებლობას არ უკავშირდება.

საინტერესო კითხვებზე საპასუხოდ, ბუნებრივია სამტრედიელ “რესპუბლიკელით”, იმედა გოგავასთან ვისაუბრეთ. პარტიის პოლიტსაბჭოს წევრი საკუთარ შეხედულებებსა და პოზიციებს პოლიტიკური გაერთი-

ანების კულუარებში დადასტურებული, სანდო ინფორმაციებზე დაყრდნობით აფიქსირებს. უსუფაშვილის ამ ნაბიჯს, “რესპუბლიკელებისთვის” დიდ დახალისად მიიჩნევს, ხოლო “რესპუბლიკური პარტიის” რომლის წევრიც თავად უკვე არაერთი წელია გახლავთ, უწოდებს ადგილს, სადაც თავს კომფორტულად გრძნობს. მოულოდნელი სიანხიდან გამოძინარე მისი საბოლოო გადაწყვეტილება ახლო მომავალში განდება ცნობილი.

და ერთი დეტალიც, რომელიც საუბრის დროსაც ვერ ისევე “რესპუბლიკური პარტიის” სამტრედიის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე იმედა გოგავას სიმკაცრე ეტყობა, მისი სიტყვებით რომ ვთქვათ, “თბილისიდან პოზიციონერობა” და “თბილისი საგარეოს დამოუკიდებლობა”. მხედველობაში ის აღნიშნა, ვინც მისი რეკომენდაციით მოხდნენ თანამდებობებზე.

იმედა გოგავას გადაწყვეტილებები პოლიტიკური მოვლენების განვითარებასთან ერთად განდება ცნობილი. იმისიც სჯერა, რომ როგორც არ უნდა განვითარდეს მოვლენები, “რესპუბლიკური პარტია” სათქმულის ყოველი ფიქსიც.

ეზიდვანთან შესაძლო ალიანსზე. — მე ასე არ ვიტყვოდი, უსუფაშვილი გვეძვეს ძალიან კომპეტენტურ და ჭკვიან ადამიანებთან ერთად სერიოზული პოლიტიკური გაერთიანების შექმნას. ეს არ იქნება ჯგუფი მხოლოდ იმ დატვირთვით, ვინც ესიმპათიურება უსუფაშვილს, ან ვისაც ესიმპათიურება უსუფაშვილი. აქ შეიძლება ვიხილოთ ადამიანები, რომლებსაც იქნებ არანაირი შეხება არ აქვთ, ან ჰქონიათ “რესპუბლიკური პარტია”-სთან. მეტიც, ჩემი ინფორმაციით, უკვე დაწყებულია მოლაპარაკებები ადამიანებთან, პარტიული საერთოდ რომ არ ყოფილან. მართლა ღირსეული პიროვნებები-სგან შეიქმნება ეს პოლიტიკური გუნდი, შემდეგ ვინ იქნება მისი ლიდერი, თავად მიიღებენ გადაწყვეტილებას. არ არის გამორიცხული, რომ მას ჰყავდეს რამდენიმე ლიდერი.

— იმედა გოგავას ინტერესები საით იხრება, ახლად შესაქმნელი გუნდისკენ, თუ “რესპუბლიკური პარტიისკენ”, მით უმეტეს, რომ იგი პოლიტსაბჭოს წევრია?

— უკვე ვთქვი, რომ ამ პარტიაში კომფორტულად ვგრძნობდი და ვგრძნობ თავს. ჯერჯერობით არანაირი გადაწყვეტილება მიღებული არ მაქვს. არჩევნების შემდეგ პარტია დღემდე არ შეკრებილა. ალბათ ამ დღეებში შევიკრიბებით და პირველ რიგში რამდენიმე კითხვას დასვათ. მაინტერესებს, მაგალითად: რატომ მოხდა ის, რაც მოხდა, რატომ ვერ მოახერხეს ლიდერებმა პოზიციების შეკვრა, რატომ წავიდა პარტიიდან, უკვე ბევრი წელია მისი წევრი დავით უსუფაშვილი. თინა ხიდაშელი ცოტა მოგვიანებით შეუერთდა პარტიას, მაგრამ რა მნიშვნელობა აქვს, ვინ როდის გახდა მისი წევრი.

საინტერესოა, თუ არსებობდა ამ ხალხის შენარჩუნების მინიმალური შანსი. ამ კითხვებზე პასუხები რომ მეცოლინება, მერე ჩამოვყალიბებდი სად შეიძლება იყოს ჩემი ადგილი.

— ვიტყვი ისე, როგორც ახლა მოდის, გონივრული ეჭვი მაქვს, რომ ახლად ჩამოყალიბებული გუნდისკენ, უფრო ზუსტად, უსუფაშვილისკენ გადახრება.

— მართალია გითხრათ, ბოლო პერიოდში კომუნიკაცია უსუფაშვილთან ნაკლებად მაქვს. მაგრამ მაქვს კომუნიკაცია თინა ხიდაშელთან. იმავთ, რაც მოხდა ჩვენ არ გვიასურია, მით უმეტეს ტელეფონით. თუმცა ჩემი გადასახდელად უდავოა, რომ ქართული პოლიტიკური სივრცისთვის დათო უსუფაშვილის ამ პარტიის ჩარჩოებს გარეთ აღმოჩენა გაცილებით კარგია. სწორად გამოგეთ, ამას ვეულისხმობ იმას, რომ თავისი პოლიტიკური გაბარიტებით, ჩემი აზრით, ვერ ეტყოდა იმ ჩარჩოში, რასაც “რესპუბლიკური პარტია” გულისხმობდა. უსუფაშვილი პატივით სჭირდება ქართულ პოლიტიკას. ის შავი კლიშეები, რაც მივეჩვენებოდაი კჭინდათ “რესპუბლიკელებს”, ხელს უშლიდა მას და არა მარტო მას, თვითრეალისტებში. მე “რესპუბლიკელებს” წარმატებებს ვუსურვებ, ყოფილი “რესპუბლიკელი” არ არსებობს...

— ... ისევე როგორც ყოფილი შურნალისტი? შენ როგორ ხარ, ყოფილი შურნალისტიც და “რესპუბლიკელი” ვნახით...

— ახლა შურნალისტივარ საუბარი თემიდან გადახვევა იქნება, მაგრამ ერთი რამ უნდა ვთქვა, დღეს ისეთი “პროფესიონალები” არიან შურნალისტებში, რომ არ უნდა გვეფრთხილდნენ ადამიანები ისეთ პოლიტიკოსებს რომ აძლევენ ხმას, როგორც აძლევენ. მე, როგორც ამომრჩეველი, ასეთ პოლიტიკოსებს ხმას ვერასდროს მივცემდი.

— შენს შემთხვევაში ამომრჩეველს “რესპუბლიკელობა” უდავოდ განსაზღვრავს.

— იქნებ, მაგრამ ეს ფაქტია.

— გამოიყვანო აზრი, რომ უსუფაშვილს სურდა “რესპუბლიკელები” უფრო “ნაციონალისტებისკენ” გადახრილიყვნენ.

— მე ვერჯერობით ვერაფერს გეტყვით ამანზე.

— თუკი თავიდან ფუჭდებაო, ნათქვამია. ამ “რედეგამ” სათავეში, რა შედეგი გამოიღო პერიფერიაში?

— სამტრედიას ეს ცვლილებები ჯერჯერობით არ ეტყობა. როგორც გითხარით, ჯერ ვეულისხმობ კარგად უნდა გავიფიქრო და მრავლ მივიღებთ იმ გადაწყვეტილებებს, რასაც სწორად ჩავთვლით. სხვა რაიონულ ორგანიზაციებში არის გარკვეული ცვლილებები, მაგრამ სამტრედიის ვერ ახალი არაფერია ამ კუთხით.

აქვე ერთ რამეზე მინდა ყურადღების გამახვილება. რა თქმა უნდა, მეტი ხმის აღების მოლოდინი გვექონდა, მიუხედავად იმისა, რომ ფინანსური რესურსი ფაქტობრივად არ გვექონია, გჭირდა ადამიანური რესურსი და ამით ვაპირებდით გარკვეული ხმების მიღებას. იმას, რასაც ახლა ვიტყვი, პირველად ვამბობ და იმედია თქვენს გაზეთის მეშვეობით წაიკითხავთ პარტიის ის წევრები, რომლებიც სამწუხაროდ არ შემოგვხშიანებია წინასაარჩევნო პერიოდში. მათი უმრავლესობა არიან ის ადამიანები, თავის დროზე ამა თუ იმ

თანამდებობაზე რომ დაინიშნენ. მინდა მათ განსაზღვროთ, თუ ბევრი არა, რამდენიმე ხელისუფლების ცვლილების მომსწრე და მონაწილე ვარ. ძალიან ბევრი ადამიანი მინახავს გადახტარი, გადმობხტარი და ასე შემდეგ. ამით ვერ გამოვიყვანებ. ადამიანურმა ფაქტორმა დამწყვიტა გული. ზოგიერთმა ვერ შესძლო და ვერ გადაახტა საკუთარ თავს. მათ ოპონიციოდან პოზიციონერობის ხელისუფლებაში კომფორტულად ყოფნა არჩია.

— ამ სიტყვებიდან გამომდინარე, რადაც ინფორმაცია გაქვთ, რომ ვინმე ხელისუფლების სასარგებლოდ წავიდა თქვენი პარტიიდან?

— ინფორმაცია მაქვს ის, რასაც საკუთარი თვალით ვეუფრებ. მათ ჩათვალეს, რომ რადგან “ქართული ოცნება” დღეს ხელისუფლებაშია და თავად თანამდებობებზე არიან დანიშნულები, ვაღდეკდე არიან პოლიტიკოსები პარტიის დაუღწევი გვერდით. მათი გადასაწყვეტა ვის გვერდით დადგებიან და ვის მხარეს დაიჭრენ. მაგრამ, როცა შენი პარტია ცალკე გამოდის არჩევნებში, მინიმუმ უნდა მოხვიდე და შენი პოზიცია დააფიქსირა. არ ვიღებ იმას, რომ ვინმე ვინმეს ეუბნებოდა, თუ ხელისუფლების მხარეს არ დადგები სამსახურს დაკარგავ. არ გამოვირცხვ. რომ ასეთი რამ შეიძლება იყო. ეს მაინც არ ამართლებს ამ ადამიანებს, არ ამართლებს იმას, რომ მათ თავი ჩარგონ ჩარგვში, ვითომ არც არაფერი ხდება. მათთან ვსწევტ პარტიულ ურთიერთობას. კარგი იქნება, თუ დასწევტ განცხადებას პარტიიდან წასვლის შესახებ, მაგრამ თუ არ დასწევტ, მე მათთან პარტიული ურთიერთობები მაინც შევწყვიტე. დრო განსჯის ვინ იყო მართალი. იქნებ მე ვცდები და ისინი არიან პოლიტიკურად მოაზროვნეები და აღმშენებლები. ბევრი მინახავს და ბევრს ვნახავ ისეთს, სიტუაციის მიხედვით რომ იცვლიან ტყავს. რამდენიმე ამოიცნობს ამ სიტუაციაში საკუთარ თავს, ისინი, პირადად ჩემი რეკომენდაციით რომ მოხდნენ თანამდებობაზე და სამსახურში. არავისთვის მიმიცია რეკომენდაცია პარტიული კუთვნილების გამო. მივეცი იმიტომ, რომ მათი უნარ-ჩვევებისა და განათლების მიხედვით ვფიქრობდი, ისინი გამოდგებოდნენ საჯარო სამსახურში. რამდენიმე მათგანმა სერიოზულად გამოიკრეა იმედი, იმიტომ, რომ მოიქცნენ ვიწრო პარტიული ინტერესებიდან გამომდინარე. ისინი განხდნენ მმართველი გუნდის ავტორიტეტი, მისი დაგეგმილი ქოფაყები...

— დაწვერთ ასე არაკორექტულად?

— კი ბატონო! საჯარო მოსამსახურე არ არის არც ერთი პარტიის წევრი, საჯარო მოსამსახურე ვეუა მოქალაქეს და მათ ინტერესებს უნდა ემსახურებოდეს. ვაღიარებ, რომ შევცდი იმ ადამიანებში, ვისაც ამ სიტუაციაში ვეულისხმობ. ერთგან დავეწვრე, რომ ძალიან გამყოფი გული, გრძელი ხელები და ცოდნით და-

მომიპებული თავი მაქვს. — ემუქრები?

— არ ვემუქვრები, ეს ისე... ასეთი ადამიანების ადგილი ერთხელ და სამუდამოდ აღარ უნდა იყოს იქ. სადაც არიან. იმედი მაქვს, მოვა ამ ქვეყანაში ხელისუფლება, სადაც საჯარო მოხელეები არ იქნებიან არც ერთი პარტიის ავტორიტეტი, უბრალოდ, მათ ვერ გაუბედავენ შესაძლებლობა რომელიმე პარტიამ კოორდინატორად თუ დამკვირვებლად ჩასმა. ვერც ამომრჩეველს გაუბედავენ მაშინ ტომარა ფევილით მოსვიდას. ვერ ავაშენებთ ქვეყანას ისე, თუ მოქალაქე არ გავხადეთ ვეუელაზე მთავარი ღირებულება. ღირებულებითი დეფიციტი ნამდვილად გვაქვს.

— საუბრის თემას ავტოდით, “რესპუბლიკელებს” დაუბრუნდეთ, ამ პარტიის მომავალი როგორ წარმოგიდგინია?

— მე მაინც მგონია, რომ დავით უსუფაშვილის პარტიიდან წამოსვლა დიდი დანაკლისი იქნება ამ პოლიტიკური გაერთიანებისთვის. უსუფაშვილი არ იყო მხოლოდ ლიდერი ან პარტიის წევრი, იგი იყო სერიოზული კავშირები, სხვა საქმეების პოლიტიკური ფიგურა. პარტია, როგორც ასეთი, მან შექმნა. მანამდე იგი იყო ინტელექტუალების ვიწრო ჯგუფი, რომელიც, რა თქმა უნდა, პარტიული მუშაობის გამოცვლილება ჰქონდა. ამ პოლიტიკური გაერთიანებიდან უსუფაშვილის წამოსვლას ეკოკალური მნიშვნელობა აქვს, ისევე როგორც მისი იქ მისვლა იყო უნიკალური მოვლენა.

— მაგრამ დავით უსუფაშვილმა აღნიშნა, რომ დავით ბერძენიშვილმა ჩამოყალიბდა პოლიტიკოსად და მადლობაც საჯაროდ გადაუხადა მას ამისთვის.

— კი ბატონო! ჩემი განსაკუთრებული სიმპათია მინდა გამოვხატო დათო ბერძენიშვილის მიმართ. იგი მიმანჩა ერთ-ერთ ყველაზე მოაზროვნე პოლიტიკოსად, ანალიტიკოსად საქართველოში. დავით ბერძენიშვილი და დავით უსუფაშვილი სასწორის ორი პინა გახლდათ და ისინი ერთმანეთს აყვებდნენ.

— რადგან თითქმის ყველა ლიდერმა დატოვა პარტია, არსებობს თუ არა ალბათობა იმისა, რომ მიკგმა ბერძენიშვილებმა იგივე არჩევანი გააკეთონ?

— არავითარ შემთხვევაში, გამორიცხულია! “რესპუბლიკური პარტია” მათი დაარსებულა, თავად იდნენ მის სათავეებთან. სამი კაციც რომ დარჩეს ამ პარტიაში, ორი ბერძენიშვილები იქნებიან. ეს პარტია იმანე ვაცილებით მეტ ადამიანს აერთიანებს, ვიდრე ვინმეს წარმოუდგენია, მაგრამ ამ არჩევნებზე გამოჩნდა, რომ ძალიან ებრძოდნენ “რესპუბლიკელებს”. ვიღაცის უხილავი ხელი ყველაფერს აკეთებდა მათი რეიტინგის გასაფუჭებლად.

— და ვინ იყო ის უხილავი, ვისზე გაქვთ ეჭვი?

— ასე ხელადებით არ მაქვს არგუმენტი ვინმე დავასახელო, მაგრამ თქვენნი არ იყოს, მეც მაქვს გონივრული ეჭვები, რომ დავისაკეთ იმ “ურჩიობისთვის”, რაც ჩვენ პარტიებში თუ მის გარეთ გავაკეთეთ. მინდა გითხრათ, რომ გამოვიდეთ, თუმცა ეს გამოვიდეთ ისე ნათქვამია, ბრჭყალებში. აქვე დავამატო მინდა, რომ მე პატივს ვცემ ამომრჩეველის აზრს. მაგრამ ამომრჩეველი ძალიან მალე მიხვდება, რომ შეცდომა დაუშვა და პარტიას გარეთ დატოვა ძალი, რომელიც ყველაზე მეტად არის მზად პარტიისთვის მუშაობისთვის. რას აკეთებდნენ “რესპუბლიკელები” პარტიიდან სულ მალე გაირკვევა, ეს დაეტყობა ახალი პარტიების მუშაობის მისი შეკრების პირველსავე დღეებში. ყველა გამოაჩენს საკუთარ ნამდვილ სახეს და ამას ვერავინ ვერ ასცდება.

ნარი მონასტრში, აღიკვეცა ბუჩაქ და იროცა მათთვის

ნოემბერი 2016 წლის 3 ნოემბერი

სამყაროს შემქმნელი უფლის საღებავი იდგა 2016 წლის 3 ნოემბრის სამტრედიის დღე, რომელიც ასე სათუთად გამოიჩინა ხონი-სამტრედიის ეპარქიის უახლოეს ისტორიაში. 3 ნოემბერს ქალაქი რამდენიმე უმნიშვნელოვანეს თარიღს ზეიმობდა, უპირველესად ხონი-სამტრედიის ეპარქიის აღდგენიდან 20 წლისთავს, წმინდა დავით აღმაშენებლის სახელობის საკათედრო ტაძრის 5 წლის იუბილეს, მეუფე საბას მღვდელმთავრად კურთხევის 20 წლისა და დაბადებიდან 50 წლის შესრულებას, ხოლო ბერად აღკვეციდან 25 წლის იუბილეს.

საზეიმო წირვა-ლოცვა დილის 10 საათზე დაიწყო და 3 საათზე მეტი გასტანა. მრევლი სასობით ელოდა იუბილარი მეუფის გამოჩენას, ტაძარი ვერ იტევდა საღვთისმშობლის წირვებზე მიხსულ მრევლს, რომელთა შორის იყვნენ ხონი-სამტრედიის ეპარქიის სამღვდლოება, სტუმრები იმერეთის გუბერნიიდან, დედაქალაქიდან საგანგებოდ ამ დღისთვის ჩამოსული სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე წარმატებული სამტრედიელები, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები.

წირვა-ლოცვის დასრულების შემდეგ დეკანოზმა ვახტანგმა შეკრებილებს სამტრედიის საკათედრო ტაძრის კურთხევის 5, მეუფე საბას მღვდელმთავრად დადგინების 20 და ბერად აღკვეცის 25 წლის საიუბილეო თარიღები კიდევ ერთხელ შეახსენა, მიულოცა, მეუფის ღვაწლსა და პიროვნულ თვისებებზე ისაუბრა.

ათეულობით აღდგენილი ეკლესიამონასტერი და ახლად აგებული უფლის სახლი, მრევლის გაძლიერება, ხონი-სამტრედიის ეპარქიაში მეუფე საბას 20 წლიანი მოღვაწეობის უკავშირდებოდა, ამ დამსახურებისა, უანგარო სიყვითისა და მრევლის სულიერებაზე ყოველდღიური ზრუნვის გამო აღამიანები მეუფის მიმართ მოწიწებას ყოველთვის გამოხატავენ.

“კეთილესი საყუარ თავს: რა შეგიძლია, გაუკეთო შენს ხალხს და ქვეყანას? – ანაზღად საფარის მამათა მონასტრის წინამძღოლის, მღვდელ-მონაზონ სერგის, მოგვიანებით მიტროპოლიტ სერგი ჩეკურიშვილის შეგონება გამახსენდა: “ჩვენი ქვეყნის ბედნიერება დამოკიდებულია ეკლესიის სიძლიერეზე, მონასტრებისა და ბერ-მონაზვნების სიმრავლეზე”. ამიტომ წუთითაც არ დაფიქრებულვარ და საკუთარ თავს შემოვიუბნე: წადი მონასტერში, აღიკვეცი ბერად და ილოცე მათთვის”. – ასე აღმოჩნდნენ მონასტერში ინსტიტუტიდან მეუფე საბა და მისი მეგობარი, შემდგომში მიტროპოლიტი თედორე ჭუაძე.

მიტროპოლიტი საბა, ერისკაცობაში ზაზა როინის ძე გვიგებერა, დაიბადა 1966 წლის 28 სექტემბერს სენაკის რაიონის სოფელ ძველ სენაკში. 1983 წელს დაამთავრა ძველი სენაკის საშუალო სკოლა, რომელიც 1884 წელს დიდ ილია ჭავჭავაძეს დაუარსებია. თბილისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტის სტუდენტმა საფარის მამათა მონასტერში სარესტავრაციო სამუშაოებში მიიღო მონაწილეობა და სწორედ იქ გაიცნო მღვდელ-მონაზონი სერგი, რომელმაც ახალგაზრდებს ქრისტიანული ცხოვრების წესი ასწავლა და შეაფარა.

ძნელი იყო ოჯახისთვის ერთადერთ ვაჟთან განშორება. მშობლები გაგებით შეზღუდნენ მეგვიდრის გადაწყვეტილებას; მამის ცრემლიანმა თვალებმა ტაძრისაკენ მიმავალი გზა დაულოცეს და ასე დალოცვილი გზით იარა მეუფე საბამ მთელი ცხოვრება, ღოცვით მოვიდა იგი ჩვენს ეპარქიაში, რო-

მელიც 20 წლის წინ თითქმის იავარქმნილი, სასოწარკვეთილი ჩაიბარა და დროთა განმავლობაში, სრულიად საქართველოს მასშტაბით, თვალსაჩინო გახდა: ათეულობით აღდგენილი ეკლესიამონასტერი, რამდენიმე ათეული ახლად აგებული უფლის სახლი, მრევლის მომრავლება, ადამიანების რწმენაში გაძლიერება, ხონი-სამტრედიის ეპარქიაში მეუფე საბას მოღვაწეობას უკავშირდებოდა.

იუბილარი ტაძრის მაკურთხებელი, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, უწმინდესი და უნეტარესი, ილია მეორე ბრძანებს: “პიროვნების როლი ქვეყნის ცხოვრებაში უდიდესია. არიან ადამიანები, ღვთის ნიშნით გამოჩენილნი, რომელნიც თვსენ სიყვარულს, საინოებას, ჰქმნიან, აშენებენ, თავად იღვწიან და სხვადასხვა უნათებენ. მეუფე საბა სწორედ ასეთი მღვდელმთავარია. ამიტომ უყვართ იგი თავის ეპარქიაში. სიყვარული და აღიარება დიდი სულიერი ღვაწლით მოიპოვება”.

მეუფე საბას ეროსი მანჯგალადის სახელობის კულტურის ცენტრში დღის 2 საათისთვის ელოდნენ. საზეიმო წირვის დასრულებისთანავე მიტროპოლიტი მრევლთან და მოწვეულ სტუმრებთან ერთად საზეიმო ღონისძიებაზე დასასწრებლად კულტურის ცენტრისაკენ გაემართა. ხონი-სამტრედიის ეპარქიის მმართველს იმერეთის გუბერნატორი, გივი ჭიჭინაძე, საქართველოს პარლამენტის წევრები, გიორგი კახიანი და გრიგოლ მიქელაძე თანმხლებ პირებთან ერთად ელოდნენ. აქვე იყვნენ ჩვენი თანაქალაქელი, ყველასათვის ცნობილი და საყვარელი მსახიობები, დავით დვალისძე, ჯემალ ლაღანიძე, დავით კვიციანი, ნიკა წულუკიძე. მეუფის შემობრძანებას კულტურის ცენტრთან არსებული ვაჟთა ანსამბლი “ღირს არსის” საგალობლით შეეგება. დარბაზში გადამსწრეებისა კი ქალთა ანსამბლი მეუფეს ღვთისმშობლის საგალობლით მიესალმა.

ეპარქიის აღდგენიდან 20 წლის, დავით აღმაშენებლის სახელობის საკათედრო ტაძრის კურთხევიდან 5 წლის, მეუფე საბას ბერად აკვეციდან 25 წლისა და მიტროპოლიტის დაბადებიდან 50 წლის იუბილესადმი მიძღვნილი აუადემიური საღამო მიჰყავდა ჟურნალისტ ნინო ნანიტაშვილს, რომელმაც მეუფის მოღვაწეობასა და მის უდიდეს როლზე, ეპარქიის აღორძინებასა და გაძლიერებაზე ისაუბრა. დარბაზიდან უსაზღვრო ემოციური მუხტი მოჰყვა საღამოს წამყვანის მონილოვს, სადაც მკაფიოდ იქნა მოთხრობილი მიტროპოლიტის მიერ განვილი ცხოვრების თითოეულ დეტალზე. წამყვანის გამოხედვის შემდეგ დაიწყო საღამოს საკონცერტო ნაწილი. დარბაზში მსხდომ მაყურებლის წინაშე წარსდგა ქუთაისის სიმფონიური ორკესტრი, რომელმაც სოლისტებთან ერთად 6 მუსიკალური ნომერი მიუძღვნა 3 ნოემბრის იუბილეს.

სიმფონიურ ორკესტრთან ერთად მუსიკალური ნომერი შეასრულა მომღერალმა ანა აბზიანიძემ, რომელსაც მოჰყვა სამტრედიის მუნიციპალიტეტში მოღვაწე სხვადასხვა ფოლკლორული ქორეოგრაფიული ჯგუფების მიერ შესრულებული საკონცერტო ნომრები.

ღონისძიებაში მონაწილეობდნენ სამუსიკო და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგები, კულტურის ცენტრთან არსებული ანსამბლები, ქორეოგრაფიული ანსამბლები “ზრდა მოცეკვავისა”, “სამტრედიას”, “იმერის”, “ლილეს”, “შეგარდნის” ქორეოგრაფები. რეჟისორი გახლდათ კულტურის ცენტრის დირექტორი ვეფხია ნადირაძე. საღამოს კულმინაცია იყო წამყვანის მიერ სცენაზე მეუფე საბას მოწვევა. მი-

ტროპოლიტთან ერთად სცენაზე ავიდა იმერეთის გუბერნატორი, გივი ჭიჭინაძე და სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებელი, ვალერიანე ფოცხვერია. მათ საზოგადოებას და მეუფე საბას კიდევ ერთხელ მიულოცეს 3 ნოემბრის ღირსშესანიშნავი თარიღები. საღამოს დასასრულს მიტროპოლიტი თბილისი სიტყვებით მოეხერხა საზოგადოებას, უფალს კიდევ ერთხელ შეაფედრა ხონი-სამტრედიის ეპარქიის გაძლიერება, მაღლობა გადაუხადა ღონისძიების ორგანიზატორებს.

კონცერტის დასასრულს ორგანიზატორების სახელით საღამოს წამყვანმა მაღლობა გადაუხადა ტელეკომპანია “ზარის” დირექტორს, ოთარ თევზაძეს იმ უნიკალური ვიდეო მასალისათვის, რომელიც მთელი საღამოს განმავლობაში დიდ ეკრანზე გადიოდა და ტაძრის საძირკველის კურთხევიდან ყველა ეტაპს მოიცავდა.

გივი ჭიჭინაძე, იმერეთის გუბერნატორი: “მაქვს პატივი მეუფეს ვიცნობდე 1998 წლიდან, მისი მოღვაწეობის მნახველი და თანამოზიარე ვარ, დიდი პატივია მეუფის გვერდით ყოფნა. შეიძლება ითქვას, რომ ხონი-სამტრედიის ეპარქიას გაუმართლა, რომ ასეთი მღვდელმთავარი ჰყავს. როგორც პატრიარქის მოღვაწეობის გვირგვინია სამების ტაძარი, მეუფის მოღვაწეობის გვირგვინია წმინდა დავით აღმაშენებლის სახელობის საკათედრო ტაძარი. მისი მეოხებით და დიდი სულიერი ღვაწლით აშენდა ეს ეკლესია. მთელ საქართველოს მიულოცავ ამ იუბილეს”.

ვალერიანე ფოცხვერია, მუნიციპალიტეტის გამგებელი: “ჩვენთვის, სამტრედიელებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი დღეა. ყველას ვულოცავ, სამტრედიელები ზეიმობენ, ტაძარი სავსეა გულანთებული ადამიანებით”.

გრიგოლ მიქელაძე, საქართველოს პარლამენტის მაჟორიტარი დეპუტატი: “განსაკუთრებით მინდა, ხაზი გაუვსვა იმას, რომ მეუფე საბას უდიდესი წვლილი აქვს შეტანილი ამ ტაძრის მშენებლობაში. საერთოდ კი მიტროპოლიტს ვუწოდებ – მეუფე საბა აღმაშენებელი. არა მარტო საკათედრო ტაძარი, მას ჩვენს ეპარქიაში ძალიან ბევრი ეკლესია აქვს აშენებული და განახლებული ამ 20 წლის განმავლობაში. კიდევ ერთხელ ყველას ვულოცავ ამ დღესასწაულს, მრავალს დაესწროს ყველა სამტრედიელი და თითოეულს ბედნიერებას და სიკეთეს ვუსურვებ”.

კობა ძიძიგური, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე: “თავის დროზე, როცა ჩვენ ტაძრის ვაშენებდით მამინე ვერძინოდით, რომ უდიდესი მაღლი გადმოდიოდა ტაძრის მშენებლობის პროცესში კი. ახლა ეს მაღლი მთელს სამტრედიას მოეფინება. უკვე ხუთი წელია, ტაძარში წირვა-ლოცვა ტარდება, მისი მაღლია მთელს ქალაქსა და მუნიციპალიტეტზე გადმოსული. მინდა, კიდევ ერთხელ მთელს საქართველოს, მართლმადიდებლურ სამყაროს მიულოცო ეს დღე”.

ესლა გვაკლდა

დამსაქმებელთა მხრიდან არაადამიანური მოპყრობის ფაქტები გახშირდა ამ დღეებში ვიერში, რომელშიც ჩინური კომპანია და შესაბამისად ჩინელები ფიგურირებენ. გამოძიება იმედა დროში არ ჩაკარგავს მტყუნ-მართლის დადგენას, მაგრამ: არასწორია... მიუტევებელია... დასაემობია... დასასჯელია... ყველა უცხოელი, ვინც სხვა ქვეყანაში "მეფობას და ადგილობრივთა მონობას" მოისურვებს. მართლა შორსმჭვრეტელი პოლიტიკოსი ყოფილა სტალინი თავის დროზე ჩინელების გულში ჩახუტებაზე რომ უთხრა უარი ცალკეინა ხრუშჩოვს. (იმედა, ასაკის გამო სტალინელობას ვერ დამწყამებენ, უბრალოდ არ მიცხოვრია მის ეპოქაში ლ.გ.). ჩინელები საქართველოს ყველა რეგიონში გამრავლდნენ და... ამჟამად ნამდვილად არ (ვერ) იქნება ოქრო ღუმილი. ესლა გვაკლდა! მომხდარის შემდეგ ისევ ძველი დრო მომაგონდა, როცა პროფკავშირები აქტიურად იცავდნენ და არეგულირებდნენ დასაქმებულთა და დამსაქმებელთა შორის ურთიერთობებს. დღეს პროფკავშირული მუშაობა ქვეყანაში თვითინებზეა მიშვებული. ისმის კითხვა: თუ ცალკეული დარგების პროფკავშირები ასე, თუ ისე არსებობენ, რატომ არა აუცილებელი პროფკავშირების უფლებები საყოველთაო იყოს? ყოველივე გვაძლევს საბაბს განვაცხადოთ, რომ ბოლო 25 წელი სახელმწიფოებრივი აღმშენებლობის მხრივ მაქსიმალურად და ყოვლის მომცველად ვერ გამოიყენეთ საქართველოში. დაბოლოს, ტოლერანტობა იყო და არის ჩვენი ერისათვის დამახასიათებელი, მაგრამ... ზომიერებაა საჭირო ყველგან და ყველგან. თურქეთში მომხდარმა ფაქტმა არანაკლებ შეგვიძრა, ბედის უკუღმართობის გამო სამუშაოდ წასული ქართველი ქალბატონი რომ განდა დამქირავებლის მსხვერპლი. ასეთ დროს უნდა დავიცავს სახელმწიფომ საკუთარი მოქალაქეები.

ლევან ბაბუნაძე

პიტირანი რკინიგზა სამტრედიის თენგიზ ფრუიძე

მატარებელი უსაფრთხოდ რომ გადაადგილდეს და მგზავმა მშვილობიანად იმგზავროს, ყოველი დილა იწყება სატელეფონო დიალოგით. თენგიზ ფრუიძე ინფორმაციებს იღებს კიათურიდან, ზესტაფონიდან, ტყებულისა, რიონიდან, ქუთაისი პირველიდან და ქუთაისი მეორედან, სამტრედიიდან, ზუგდიდიდან, ფოთიდან, სენაკიდან. დასავლეთის სავაგონო დეპოს უფროსის მოადგილე ექსპლუატაციის დარგში ვაგონების ტექნიკური მომსახურების განყოფილების უფროსებს დღის განმავლობაში რამდენჯერმე უკავშირდება, უმეტეს შემთხვევაში, მშვილობა აქვს, იშვიათია, როცა ცუდ ინფორმაციას იღებს, ძირითადად სარემონტო ვაგონების სავარანტო უბნებში ახსნას რომ გულისხმობს.

თენგიზ ფრუიძე რეინიგზაში მის მოღვაწეობას ორ ნაწილად ჰყოფს: "ერთი, როცა ტრანსპორტი ინტენსიურად მოძრაობდა, დიდი ტვირთი გადაჰქონდა მგზავრთა სოლიდური ნაკადი გადაჰყავდა. იმ დროს რეინიგზაში მუშაობა სხვაგვარადაც იყო დაფასებული".

მეორე მოიცავს სხვადასხვა წლებს, "როცა ქვეყანაში სამოქალაქო ომი იყო გაჩაღებული, ქართველი კაცი ოკუპანტს აფხაზეთისა და სამაჩაბლოში ებრძოდა. 2008 წლის აგვისტოს ომმა საქართველოს რეინიგზას თავისი უარყოფითი კვალი დაატყო".

რაჭული წარმომავლობის მიუხედავად სამტრედიის დაიბადა. რეინიგზელი მამის ოჯახში გაზრდამ გავლენა მის მომავალ პროფესიაზეც იქონია. ელექტრო წვეის მეურნეობის სპეციალობა აირჩია და 1980 წელს პრაქტიკოს რეინიგზელად დაუბრუნდა სამტრედიას. სალომონოტივი დეპოში ბრიგადირად მოუწყო. 1982 წლიდან კი სავაგონო დეპოში, სამტრედიის ტექნიკური გასინჯვის პუნქტში გამსინჯველად იმუშავა. იმ დიდან მოყოლებული თითქმის ყველა პოზიციაზე მოუხდა საქმიანობა. იყო უფროსი გამსინჯველი, ტექნიკური მომსახურების განყოფილების უფროსი, 2004 წლიდან დღემდე სავაგონო დეპოს უფროსის მოადგილე ექსპლუატაციის დარგში. ჰყავს მეუღლე, სამი შვილი და შვილიშვილი.

რეინიგზაში უწყვეტად მუშაობის 35 წელი დაუგროვდა. რაც გახდა წინაპირობა 2016 წლის 5 ოქტომბერს, რეინიგზელთა პროფესიულ დღეზე რეინიგზელის ჯილდო მიენიჭებინათ.

თენგიზ ფრუიძეს ჯილდო სხვა ნომინაციაშიც აქვს მიღებული, მაგრამ ის, რაც ახლა დაიმსახურა უფრო დიდია, რადგან ცოტას არ ნიშნავს 35 წელი იმუშაო რეინიგზაში და ვეტერანი რეინიგზელის წოდება მოიპოვო.

ნინო ნახტავაძე

ახრევნები ჩატახდა

ცნობილია შედეგები.

მაღე ახალი, მეცხრე მოწვევის პარლამენტი მუშაობას შეუდგება.

მართალია, ქართველ ხალხს კანონიერად შეგვიძლია მოვიწინოთ თავი მრავალათასწლიანი სახელმწიფოებრიობით, მაგრამ ისიც უნდა ვაღიაროთ, რომ საპარლამენტო ცხოვრების არცთუ დიდი ხნის და არცთუ სახარბიელო ტრადიცია რომ არ გვაქვს.

სამწუხაროა ყოველივე, თუმცა რეალობა.

წინ არ გავუსწრებთ მოვლენებს.

მხოლოდ სურვილითა და იმედით შემოვიფარგლებით.

მშვიდი,

ჯანსაღი,

საქმიანი,

კოლეგიალური გარემო გვსურს ახალ პარლამენტში რომ სუფევდეს, სადაც მხოლოდ აზრთა კვიდის ექნება ადგილი და არა მუშტი-კრივისა და ბილწისტყვაობას, ბოდმისა და ღვარძლის ნთხევას, შურს...

მართალია, 1918-21 წლების პარლამენტში იყო დაპირისპირება და ერთ მოჩხუბარ მხარეს ჩვენი ერის სასიკაძლო მეცნიერი წარმოადგენდა, მაგრამ მაშინ სხვა დრო, სხვა საშინაო და საგარეო ფაქტორები განსაზღვრავდნენ ჩვენი ქვეყნისა და ხალხის ბედს, დღეს კი...

როცა არაერთხელ გაცხადებულა, რომ საქართველო მალე გახდება ავტორიტეტული საერთაშორისო ორგანიზაციის ღირსეული წევრი, როცა დღითი დღე ფართოვდება ჩვენი ქვეყნის ურთიერთობები საზღვარგარეთის წამყვან სახელმწიფოებთან, როგორც არასოდეს ისეა საჭირო პოლიტიკური ცხოვრების კულტურითაც ისე და ისე მოვიწინოთ თავი, როგორც მრავალსაუკუნოვანი სულიერი, მატერიალური და არამატერიალური კულტურის ძეგლებით, ტრადიციებით, იდენტობით, მრავალგზის მრავალი უცხოელი რომ აღუფრთოვანებია.

ვიმედოვნებთ...

სამტრედიელთა რჩეული, რომელიც პარლამენტის მიღმაც მრავალ სიყუთეს სთესდა, ღირსეული წარმომადგენელი იქნება პარლამენტში ყოველი სამტრედიელისა და არა მხოლოდ მათი, ვინც მის პერსონას დაუჭირა მხარი.

მას ასე, ახალი მოწვევის პარლამენტი მუშაობას შეუდგება.

როგორც ამბობენ, წიწილებს შემოდგომაზე ითვლიან...

ლევან ბაბუნაძე

მეთოდისტაჰი საბავშვო ბაღებში — დაინფორმებული ძველის სიხსნა

თბა გავაზრდები

სკოლამდელ დაწესებულებებში მეთოდისტების დასაქმების აუცილებლობა კარგად დაიწინაურებული ძველის სიხსნაა. საბავშვო ბაღების რეგარეჟიმ სხდომებში სკოლამდელი დაწესებულებების მიერ გამოტანილი საკითხი ბიუჯეტში ცვლილებას გულისხმობდა. იგი ძირითადად ზამთრის სეზონის დადგომასთან დაკავშირებული საჭიროებებით გახლდათ განპირობებული. გარდა ამისა, შტატების დამატების საკითხზეც ისაუბრეს. მიუხედავად იმისა, რომ მატება სახელფასო ანაზღაურებისთვის საჭირო არ გახდა, გაერთიანებულ მეთოდისტის ორი შტატი დაემატა. ოპოზიციის დაინტერესებულნი არიან, რომ დასამატებელი შტატების თანხა უკვე გათვალისწინებულია ბიუჯეტში, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელშეწყობის მიზნით. ხათუნა ახობაძე უპასუხა: “ჩვენ ბიუჯეტის მიღებისას გავითვალისწინეთ გაუთვალისწინებელი მომენტები. საბავშვო ბაღები ცოტა არ იყოს, სპეციფიკური სფეროა. შტატის დამატება, ან თანამშრომლის ხელშეკრულებით აყვანა წლის განმავლობაში ხშირად გეგმავს ხოლმე, რაც ახალი ჯგუფების გახსნით არის განპირობებული კონტინგენტის მატების შემთხვევაში. გარდა ამისა, ჩვენთან ძალიან დარღვეულია საშტატო განრიგი, შემცირებულია და აღარ გვყავს დარჯები, მეგობრები, დამლაგებლები. ამას ბიუჯეტის დაგეგმვისას ვითვ-

ალისწინებთ.” როგორც საკრებულოს რეგარეჟიმ სხდომაზე განდა ცნობილი, ამჯერად მეთოდისტის ორი შტატი დაემატა გაერთიანებულ ბაღს საკუთარი მეთოდისტი ეყოლება. საბავშვო ბაღების ძველ პედაგოგებს და მმართველებს, იმ დროს გამგეები რომ ერქვათ, ეხსობებათ, რომ ყველა საბავშვო ბაღს საკუთარი მეთოდისტი პედაგოგ და პედაგოგებთან ერთად აღსაზრდელებთან მეთოდურ მუშაობას კურირებდა. როგორც შემდეგ ხათუნა ახობაძესა და მის მოადგილესთან აღმზრდელობით დარგში, ხათუნა გავაუსთან საუბრიდან გაიკვია, ეს პრაქტიკა აღსდგება. 2017 წლის 1 აპრილს უკვე დაიწება რეფორმა, რომელიც თავიდან ბოლომდე გადაახლის სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაობის პროცესს. თუმცა, ხათუნა ახობაძე დასძინა, რომ “ხაზგასმით აღნიშნავ, ამგვარი დარღვევა საჭიროების მასშტაბით მხოლოდ სამტრედიისში იყო, სხვა მუნიციპალიტეტებში ყველა საბავშვო ბაღს ადგილზე პედაგოგ მეთოდისტი. და არა მხოლოდ მეთოდისტი, ფსიქოლოგები და ლოგოპედებიც უნდა ბაღებში.” ერთჯერადი სკოლამდელ დაწესებულებებში მეთოდისტის ფუნქციის მმართველები შეითავსებენ. ამისთვის მათი გადამზადება სპეციალური ტრენინგებით უკვე მოხდა. იმ ბავშვობაში კი, სადაც რამდენიმე სადამზრდელო ჯგუფია, პედაგოგებთან ერთად მეთოდისტები იმუშავენ აღსაზრდელებთან, ასაკით გათვალისწინებული სადამზრდელო პროგრამით.

ხათუნა გავა, გაერთიანების დირექტორის მოადგილე აღმზრდელობით დარგში, აქცენტს პირველი აპრილიდან დასაწყის რეფორმაზე აკეთებს და აღნიშნავს: “საბავშვო ბაღებში ახალი სტანდარტების დაგეგმვა მეთოდური მუშაობის გადამაგების წინაპირობაა. სამტრედიის სინამდვილეში მხოლოდ გაერთიანებაში იყვნენ მეთოდისტები და აქედან კურირებდნენ მათზე განპირობებულ დაწესებულებებს. ეს ცოტა არ იყოს, ართულვდა მათ მუშაობას, შრომატევადი იყო რამდენიმე ბაღში ცალ-ცალკე სიარული. ამასთანავე, ამგვარ მუშაობას ყოველდღიური წვდომა და დაკვირვება სჭირდება. რა თქმა უნდა, გადვილდება და უფრო ნაყოფიერი გახდება სადამზრდელო პროცესი, როცა ეს სიხსნე დაინერგება.” ის მეთოდისტები, რომლებიც უკვე მუშაობენ სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანებაში, ცალკეულ საბავშვო ბაღებში გადავლენ. მათ რიცხვს სულ ახლახან ორი დაემატა. უფრო სწორად, მარინა ბაღდაძემ და მარინა ქოჩოვმა საკუთარი განცხადების საფუძველზე დატოვეს თანამდებობა. ამჯერად ისინი კვლავ დაუბრუნდნენ გაერთიანებას. ეს კი ნიშნავს, რომ მეთოდისტების დამატება აღარ იქნება საჭირო. იგივეს ვერ ვიტყვით ლოგოპედისა და ფსიქოლოგის შტატებზე. აღსანიშნავია, რომ პროფესიონალი ლოგოპედის ნაკლებობას არა მხოლოდ სამტრედიის მუნიციპალიტეტი, დასავლეთ საქართველოს შესაბამისი დაწესებულებებიც განიცდიან. ამჯერად დასაქმებული ლოგოპედი, მომავალი წლიდან მე-4 ბავშვობაში გადავა სამუშაოდ. ფსიქოლოგის შტატი საერთოდ არ არის გათვალისწინებული მუნიციპალიტეტის სკოლამდელ დაწესებულებათა საშტატო განრიგში. როგორც ხათუნა გავა აღნიშნავს, “ამ ეტაპზე ფინანსური საშუალება არ არის მათი დამატებისა. არადა, გამართული მუშაობისთვის ეს სპეციალისტები აუცილებლად სჭირდებათ საბავშვო ბაღებს.” მომავალი წლის 1 აპრილიდან დასაქმები რეფორმები, როგორც სპეციალ-

ისტები იმედოვნებენ, მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს აღსაზრდელებთან მუშაობის ხარისხს. პროგრამული ცვლილებები მათ ასაკზე მორგებული იქნება. თუმცა, ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ამჯერად მეთოდისტებთან ერთად სკოლამდელ დაწესებულებათა პედაგოგები საკუთარ თავზე იღებენ და წარმატებით ართმევენ თავს პროფესიული მოვალეობის შესრულებას. გაერთიანების ხელშეწყობის მიზნით ხათუნა ახობაძე ბავშვობაში ამჯერად არსებული შტატების ხელოვნურ გაბერვას და მათი საჭირო შტატებით ჩინაცვლებას აკეთებს აქცენტს. იმედოვნებენ, რომ განსახორციელებელი რეფორმა უპირველესად ამას დაარეგულირებს.

გაეროვნა-ფანსიონალის მონაწილეს სიხსნა გეგმავს

კულტურის სამინისტროს ინიციატივით მოწოდებული გამოფენა-ფესტივალი “მეხვედრა რაბათში” უთოდ ნათელ დღედ აღიბეჭდება სამტრედიის მუნიციპალიტეტის სამხატვრო სკოლა-გალერეის მოსწავლეთა ხსოვნაში. ფუნჯები მოიმარჯვა ცამეტევე სამტრედიელმა მოსწავლემ და ფერთა უხვი პალიტრა რაბათის ციხის თემზე სამუშაოდ გაიშალა. ფესტივალი მოსწავლეებს ასევე აძლევდა თავიანთი ნამუშევრების გამოფენის საშუალებას. იქედან დაბრუნების შემდეგ ფესტივალის მონაწილე ყველა მოსწავლეს და სამხატვრო სკოლა-გალერეის იმ პედაგოგებს, რომლებიც მოსწავლეებს თან ახლდნენ, სიგელები გადაეცათ. ისინი ასევე მიწვეულნი არიან 19 ნოემბერს თბილისის ერთ-ერთ გალერეაში. სამხატვრო სკოლა-გალერეის დირექტორმა, ნინო ნინუამ თავად გადასცა დიპლომები ფესტივალის მონაწილე მოსწავლეებსა და პედაგოგებს, პედაგოგებთან ზნა ღურბელიძისთან, აკობ ჩხევიძისთან, მანანა ყენასთან და ფატი ზამთარაძისთან ერთად წარმატებული საქმიანობისთვის დიპლომი ასევე გადაეცა სამხატვრო სკოლა-გალერეის დიასახლისს, ნინო ნინუას. ქალბატონმა ნინომ განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადა საშა ლევაკას ამ ფესტივალზე გამგზავრებაში გაწეული დახმარების გამო. ბატონი საშა საქართველოს კულტურის, სპორტის და ტურნიზმის დამოუკიდებელი პროფესიული კავშირების სამტრედიის რაიონული კომიტეტის ხელმძღვანელია. “მთლიანად თუ ვერა, ნაწილობრივ მაინც დავაფინანსეთ ეს საინტერესო შემოქმედებითი აქცია, ასეთ ბავშვებს უნდა ხელი შევუწყოთ ყოველთვის, ეს ჩვენი მისიაა”. — განაცხადა “სამტრედიის მაცნესთან” საუბარში საშა ლევაკამ. ახალციხიდან, წყალტუბოდან, ონიდან, სამტრედიიდან, საქართველოს სხვადასხვა მუნიციპალიტეტიდან იყვნენ ამ ფესტივალზე სამხატვრო სკოლები, ბავშვებს ევალუბრათ ჩინახატები წარმოედგინათ რაბათის თემზე. ბავშვებისთვის ეს დღე მართლაც დაუვიწყარი იქნება. — გვითხრა მხატვარმა აკობ ჩხევიძემ.

გადლოჯა!

ტოლების საბავშვო ბაღის კოლექტივისა და მშობლების სახელით, საბავშვო ბაღისთვის გაწეული დახმარებისა და გვერდით დგომისთვის უღრმესი მადლობა გვინდა გადავუხადოთ ისეთ კეთილშობილ ადამიანს, როგორც ჩვენი სოფლის დეპუტატი, ბატონი ილიო მჭავია ბრძანდება. ღმერთმა დალოცოს და გააძლიეროს სოფლის საკეთილდღეოდ.

“მაჩუქე ღიმილი”

სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ქუჩებში 2 ნოემბერს თეთრ მასსურებგადაცემული სხვადასხვა საჯარო სკოლების მოსწავლეები გამოჩნდნენ. ახალგაზრდებს ხელში პლაკატები ეჭირათ და მოქალაქეებს მოუწოდებდნენ, გაეღმათ. “მაჩუქე ღიმილი” — ასეთი სახელწოდებისა იყო ის აქცია, რომელიც START TODAY ფარგლებში პროექტის სტაჟიორებმა ჩაატარეს. მომდომარემა სტაჟიორებმა მუნიციპალიტეტის გამგებობის შენობაშიც შეიხედეს. ერთ-ერთი მონაწილე, თამუნა ჯინჭველიძე და მისი მეგობრები “სამტრედიის მაცნეს” მთავარ რედაქტორ ქეთევან ჭვლიძესაც მწვენიერად აქციის მონაწილენი მოქალაქეებს სურვილების ფურცლებზე დაწერასაც სთხოვდნენ. ვინაიდან იმავე დღეს სამტრედიის ეროვნული ბიბლიოთეკის დირექტორი გიორგი კეკელიძე ესტუმრა, მისგან ინტერვიუ მარიამ ჯანელიძემ აიღო. როგორც მარიამმა გვითხრა, მისი, როგორც სტაჟიორის საქმიანობის ერთ-ერთი მიმართულება ურუნალიტიკაც არის. “ჩვენს ქუჩებს რომ არ აკლდეს ღიმილი, ამიტომაც მოვასწავეთ ეს აქცია. — გვითხრა აქციის ერთ-ერთმა მონაწილემ, ბარბარე მიქელთაძემ.

უცხოელის გასწორება
31 ოქტომბრის “სამტრედიის მაცნეში” მე-2 გვერდზე დაბეჭდილი წერილის, “სკანდალი სკანდალის შემდეგ”, ბოლოს წინა აბზაცში “ადანაშაულებდა დემურ სტურუას” ნაცვლად უნდა ივითხებოდეს “ადანაშაულებდა ვოდერი თევზაძეს”.

„ვისაც კოლეგიალური ყოყანა“

“ლოჯანაშვილის სტიქიონების პითხა ჩემთვის უდიდესი სიამოვნება იყო”

ნათია ნაცვლიძე

ჩემი რუბრიკის დღევანდელი სტუმარი არაორდინალური სიტუაციაში გაეცანი. ავტობუსის კოლონიაში, სადაც წლების წინ ადამიანის უფლებათა საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარის, ელენე თევდორაძის წყალობით მოეხდინა, ზვიად ძიძიური უნდა ჩამეწერა. ვიდრე ეკლესიის მშენებლობის პროცესში ჩართული ჩემი რესპონდენტი ინტერვიუსთვის მოეცა, იქვე, მჯდომ მის ძმას, კობა ძიძიურს ვაგვსაუბრე, ადამიანს, რომელიც ძმასთან და ერთად ბერად აღაშინებდა ერთად სამშობლოს სიყვარულისათვის სასჯელის იხდოდა. ამ პოლიტიკატიზმების ცალკე საკანში თვალში მოგვხვდებოდა ზვიად გამსახურდიას და სხვა ერთგული მოღვაწეების ფოტოსურათები, ასევე ძალიან ბევრი წიგნი. ინტერვიუც ციხის თემის ვახსენებით დაიწყო მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე კობა ძიძიურთან.

– ბატონო კობა, ამას წინათ, ღვივან ბერძენიშვილმა ციხის წლები მოინატრა, მეტი დრო მქონდა წიგნის კითხვისთვის. ციხეგამოვლილ პოლიტიკატიზმის მოგონებებით თუ არა ციხე იგივე თვალსაზრისით?

– პარადოქსია, თუქცა, ნამდვილად შეიძლება ითქვას, გარკვეული მომენტები ციხის ცხოვრებიდან მართლაც მოსანატრებელია ჩემთვის. უმეტესად სასულიერო ლიტერატურის შემეცნებაზე ვმუშაობდი. პირველად უმძიმრობის იზოლატორში ვიჯექე. 5 თვის განმავლობაში რთული იყო წიგნების შემოტანა, მა-

გრამ მაინც პოლიტიკური პატიმრები ვიყავით და მიგზავნიდა ჩემი და წიგნებს, რასაც ვითხოვდით. სხვათა შორის, იქაურ ბიბლიოთეკაში წავაწყდი წიგნს ლაოდის “ღაო ღემინი” და კეთილშობილი უდიდესი საბიბლიოთეკის მერე წავაწყდი ერთი ავტორის ნაშრომს, სადაც ის აღარებდა ერთმანეთს სახარებასა და ლაოდის მოძღვრებას. ავტორი პარალელს საინტერესოდ ავლებდა სახარებისეულ ფრაზებს და ლაოდის მოძღვრებას შორის და მიუთითებდა, რომ სახარება გაცილებით მაღალი სულიერების მატარებელია, ვიდრე ლაოდის მოძღვრება. ძალიან დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ამ წიგნებმა ჩემზე. ჩემს უბის წიგნაკში ვაკეთებდი ჩანაწერებს, თუქცა, შემდეგ იქიდან გამოსვლისას ჩამომართვეს ეს ჩანაწერები. 4 წელი დაევაო ციხეში. დავამუშავე უამრავი სასულიერო ლიტერატურა. საოცრება იყო ჩემთვის ამ ყველაფრის აღქმა, გაგება, შემეცნება, დრო ბევრი გვექონდა, ვფიქრობდი, რაც იმ პერიოდში ვისწავლე. შევიძინე და წავიკითხე, ის მომეყება დღემდე. ხანდახან თუ გადავავლებ თვალს სასულიერო ლიტერატურას, თორემ, ძირითადად, ვერ ვიცლი, ერთ საინტერესო დეტალზე მინდა გაგამახვილო ყურადღება: ეს არის სიბრძნის წყარო და სულიერი ნუგეშის უდიდესი წყარო. ყოველი გასაჭირი დროს, ვურჩევ ყველას, თუ სასულიერო ლიტერატურას მიაკითხავენ, უთუოდ იპოვიან განსაცდელისაგან გამოსავალ გზებს. ამდენად, დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ჩემთვის ციხეში ყოფნას ამ სასულიერო ლიტერატურის შემეცნებისა და ჩემი სულიერი განვითარებისათვის. დაახლოებით, წელიწად-ნახევარი ამ სრული კომფორტის პირობებში ვიყავი ციხეში (რა თქმა უნდა, ფიზიკური და მატერიალური კომფორტი არ მიეულისხმება), საგამომიგო იზოლატორში. კოლონიაში ბოლო 3 წელი დაევაო. წელიწად-ნახევარი მიმდინარეობდა საქმის გამოძიება, სწორედ ამ პერიოდში ვიყავი სრული შემეცნების პერიოდში.

– დედათქვენი ნაზი ბზიავა იყო ძალზე წიგნიერი ქალბატონი, ისტო-

რიკოსი, ალბათ, ეს გავლენას იქონიებდა შეიღების წიგნიერებაზეც. დიდი საოჯახო ბიბლიოთეკა გქონდათ?

– დიდი ბიბლიოთეკა გვექონდა, სამივენი, მარინაც, ზვიადიც და მეც, სულ კლასგარეშე ლიტერატურას ვკითხულობდით. მაგიდის უჯრებში ყოველთვის კლასგარეშე წიგნები გვეწყო. ზემოთ კი სკოლის წიგნები. თუკი ითახის კარს შემოვივლიდნენ და მშობლები დაგვხედავდნენ, წინ გადავიხრებოდით, უჯრა თავისით იხურებოდა და მაგიდაზე წიგნები გვეწყო, დედა და მამა დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ გაკვეთილებს ვსწავლობდით.

– ერთგვარი “შიდა აუდიტი” რომ აწარმოოთ, ვინ იყო თქვენს შორის ყველაზე წიგნიერი? ლიდერი?

– წაიხსენებთ სამივენი ბევრი კეთილშობილი, მაგრამ წაიხსენებთ მასალის გადამუშავება უმთავრესია და ვინც უფრო ნიჭიერი იყო, ის მეტად ამუშავებდა. რა თქმა უნდა, ამაში მჯობნდნენ ზვიადიც და ჩემი დაც. ჩემი დის გაკვალულ გზებზე მივდივდი ჩვენ. მარინა მიძიგურის სახელს სკოლაში ყოველთვის სიამაყით ასწავნიდნენ. ყოფილა შემთხვევა, იმდენად ვიფავეთ წიგნების კითხვაში გართული, დამით შუქს რომ ჩააქრობდნენ, სახნის ქვეშ ფარნით ვკითხულობდი.

– თქვენს თვალში კარგავენ თუ არა ფასს ის ადამიანები, რომელთა იჯახშიც წიგნს საერთოდ ვერ მოჭერათ თვალს?

– განვიხილეთ არავინ განმივითხვას. ეს ნამდვილად არ მხვევია. ვიცო, რომ ყველას აქვს ამ ცხოვრებაში თავისი გარკვეული და განსაზღვრული ნიშა. ზოგს აქვს ამ წიგნების კითხვის ვალდებულება და ზოგს არა.

– იჯახში სტუმრად გვოლიათ ზვიად გამსახურდიას, ხომ არ გაქვთ მისი ნაწიქარი წიგნი, ან ერთგული მოძრაობის რომელიმე წარმომადგენელს, მწერალს, პოეტს ხომ არ უწუქნია წიგნი წარწერით?

– ასეთს ვერ ვიხსენებ. ახლოს ვიცნობდი უამრავ ერთგულ მოღვაწეს, თა-

ვიდანვე ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებასთან ახლო ურთიერთობა მქონდა, მომქონდა ახალგაზრდული ლიტერატურა, ვისრუტავდი ამ ლიტერატურას, რადგან, მეც ისევე, როგორც საბჭოთა კავშირის ბევრ მოქალაქეს, საქართველო ჩემი სამშობლო არ გვექონა. აი ეს გავარკვეე, თურმე დამოუკიდებელი ქვეყანა ვიყავით, ეს ყველაფერი მაშინ შევიძინე, ჩემს ჯგუფელებს ვაცნობდი ამ ლიტერატურას, ჩამომქონდა სამტრედიამიც.

– შეიღებს ჩუქნით წიგნებს, კომპიუტერს რომ მოსწყვიტოთ?

– შეიღებს დიდი საბავშვო ლიტერატურა დაუგროვე, მაგრამ ჯერ სათანადოდ ვერ აღიქვამენ, ეს კომპიუტერი ისეთია... ალბათ, ჩემს დროს მობილური ტელეფონები რომ ყოფილიყო, ვერც ჩემი თაობა წაივითხვდა ამდენ წიგნს.

– საყვარელი მწერლები ვინ არიან?

– ჩემი სტუდენტობის პერიოდში აღმოვაჩინე შესანიშნავი მწერალი, გურამ დონანაშვილი, რომელიც იყო ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას თანაკლასელი, ბავშვობიდან თანამებრძოლი. შემდგომ დონანაშვილის სტრუქტურის კითხვა იყო ჩემთვის უდიდესი სიამოვნება. ძალიან მიყვარდა გურამ გეგეშიძე, ითარ ჭილაძე, სახლის ბიბლიოთეკა რამდენჯერმე მქონდა გადაკითხული, როგორც ქართველი, ისე უცხოელი კლასიკოსი მწერლების წიგნები გვექონდა სახლში. ახლაც მიყვარს, სამწუხაროდ, ვერ ვიცლი მათ წასაკითხად.

– ზვიადი კარგი თამადაა, მეგობრების თქმით სადღეგრძელების ლექსებად წარმოთქმა სხვევია, თქვენ გიყვართ პოეზია?

– მიყვარს, მაგრამ სადღეგრძელობაში მაინცადამაინც ვერ ვიყენებ ლექსებს. საოცრად მიყვარს ლალო ასათიანი, ბავშვობიდან მიყვარდა ილია, ერთგული მოძრაობიდან კიდევ მეტად შეიყვარე, აკაკი, ვაჟა, გალაკტიონი... ღვთის იმხელა წყალობა გვაქვს ქართველებს, ხშირად ვფიქრობ, რატომ გვაჯილდოვებს ქართველებს უფალი-თქო. მიუხე-

ავად იმისა, უამრავი ცული თვისება გვაქვს, მაინც ვუყვარვართ ღმერთს, ამიტომ, უდიდესი მადლით და წყალობით გვავესებს.

– თანამედროვე მწერლების ბესტსელერებს კითხულობთ?

– ვერ ვახერხებ ახალგაზრდა მწერლების და პოეტების ნაწარმოებს კითხვას. ამას წინათ ჩატარდა ლიტერატურული კონკურსი დამწეებ პროზაიკოსთათვის, აი მათი მოთხრობების კრებული აქ, სამუშაო მაგიდაზე მიდევს. მომეწონა, კარგი ხელვა და მიგება აქვთ ამ ახალგაზრდებს.

– როგორ ფიქრობთ, წიგნს აქვს მომავალი?

– შეუძლებელია, წიგნი რაიმე დამარცხოს, მას აქვს ისეთი თავისთავადობა და სრულყოფილება, მას კომპიუტერი ვერ დაამარცხებს, უბრალოდ, ზოგ მომენტებში ხდება ყურადღების გადაქცევა ერთიდან მეორისკენ, ადამიანის ბუნება ასეთია, საითაც მეტია საცთური, იქითვე მიდის გონება და ყურადღება, მაგრამ, ვიმეორებ, წიგნს ვერაფერი შეცვლის.

„ეკვილიბრიუმის“ მორიგი ვახსირობა – სამტრედიის

ნათია ნაცვლიძე

სამტრედიის – წიგნების ბუდე ველოსიპედზე, ბათუმში – წიგნის გემი, თელავში – წიგნის კასრი... აი, ასე, სიმბოლოებით დატვირთულია ის პროექტი, რომელიც ეროვნული ბიბლიოთეკა მეთრე წყლით ახორციელებს. უკვე ასობით სოფელი მოიარეს პროექტ “ეკვილიბრიუმის” ფარგლებში და საქართველო წიგნების ბუდეებით მოფინეს. ეკვილიბრიუმი იმიტომ, რომ წინასწრობა იქნეს დაცული ცენტრსა და რეგიონებს შორის, წიგნი ისევე სჭირდება და ში პერიფერიას, როგორც დედაქალაქს, მათ შორის არავითარი განსხვავება არ უნდა იყოს. ასე მიიხსენებ პროექტის ავტორები.

ერთგული ბიბლიოთეკის დირექტორი, გიორგი კეკელიძე ამ მიზნით სტუმრობდა სამტრედიას. მომავლის პარკში ამ იერიდან სამტრედიელთა ინტელექტის კიდევ უფრო გაზრდის მიზნით წიგნების ბუდე დაიდო ბინა. ველოსიპედი ხომ სამტრედიასთან ასოცირდება, ამიტომაც, წიგნის ბუდე უნდა განთავსდეს. წიგნის წაკითხვის ნებისმიერ მსურველს შეუძლია, ერთგული ბიბლიოთეკის ამ სვეთით ისარგებლოს, შეუძლია, თავადაც შექმასტონ წიგნის ამ პატარა სახლს ახალი წიგნები.

“სამტრედიის მაცნესთან” საუბარში გიორგი კეკელიძემ აღნიშნა: “სამტრედი-

აში ჩამოვედით, ჩამოვედით სრულიად უნიკალური რამ, ველოსიპედი წიგნების ბუდით. ეს ჩემი, ეროვნული ბიბლიოთეკის საწუქარია, “სუფთა სამყაროსთან” ერთად, რომელიც ჩემი პარტნიორია ამ საქმეში.

2 წლის ისტორია აქვს “ეკვილიბრიუმს”, უამრავი ქალაქი მოვიცავით, თქვენ უნდა უპატრონოთ ამ წიგნებს.

– №1 საქალაქო ბიბლიოთეკის მეთრეველები ელოდებიან თქვენგან დაპირებულ კომპიუტერს, როდის გაახარებთ მათ?

– კონკრეტულ შემომწირველთან ერთად უახლოეს 1 თვის განმავლობაში ჩამოვალთ ამ ბიბლიოთეკაში და მოვუტანთ ამ საწუქარს.”

“სუფთა სამყაროს” წარმომადგენელი, ხატია ალფაიძე:

– დაიბადე და გავიზარდე სამტრედიისში. ამ საგანმანათლებლო პროექტს “სუფთა სამყარო” დასუფთავების კომპანია მივლი დაუჭირა მხარი, თითქმის მთელი საქართველოს მასშტაბით 700-ზე მეტ ობიექტს ვემსახურებით, 1500-მდე თანამშრომელი გვაქვს დასაქმებული. ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოში განათლების პოპულარიზაცია, ჩემი მხარდაჭერა იმიტომ იქნა გამოხატული, ადამიანებს მიეცეთ მეტი წიგნის წაკითხვის საშუალება. ეს მშენიერი ჩანაფიქრია, ყველა ბავშვს ეძლევა მეტი წიგნის წაკითხვის საშუალება. ვისურვებდი, ჩემი ორგანიზაციის მსგავსად სხვებიც შეუერთდნენ ამ საინტერესო ინიციატივას და რაც

შეიძლება, მეტი წიგნის მატარებელი იყოს.”

ღიზა კრავიშვილი, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილე:

– ჩემი ასაკის ადამიანი, ალბათ, მსგავსს სიახლეს ვერ მოიფიქრებდა, ეს ძალიან კრეატიული იდეაა, მომწონს, ახალგაზრდებმა უნდა გამოიყენონ წიგნი მიზნო-

ბრივად, მოექცნენ სათუთად, თავზიანად, ასეთი პროექტი სამტრედიისში ბევრი უნდა განხორციელდეს, რაც სიყვარს მოუტანს ჩვენს ახალგაზრდობას.

ნატალია მანჯგალაძე, განათლების, კულტურის, ძეგლთა დაცვის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსი: “მივესალმები ყველა სიახლეს, ამ პროექტის განხორციელებასაც კულტურის სამსახური გვერდით დაუდგა, სასიხარულოა, რომ ჩვენთანაც გაიხსნა წიგნის ბუდე, ნებისმიერ მსურველს შეუძლია, ამ ლიტერატურით დაინტერესდეს. ეს წიგნის კარი მუდამ ღია იქნება. სასურველია, სამტრედიამ ამ სიახლეს ღირსეულად შეხედეს, იმედს ვიტოვებ, ეს წიგ-

ნის ბუდე იმუშავებს ისე, როგორც სამტრედიას ეკადრება”.

ერთგული ბიბლიოთეკის დირექტორი მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკის თანამშრომლებმა ბიბლიოთეკაში მიიპატიჟეს. გიორგი კეკელიძეს მეგზურობა ბიბლიოთეკის დირექტორმა ლამარა ღუნდუამ გუწია, სტუმარმა დაათვალიერა წიგნსაცავი, დარბაზი და კმაყოფილი დარჩა. ის სამტრედიელებს უახლოეს პერიოდში საინტერესო პროექტის ფარგლებში კიდევ სტუმრობას დაჰპირდა.

“ძალიან კმაყოფილი ვარ, კარგი სიახლე დაინერგა, ჩვენ, ბიბლიოთეკის მუშაკები ახალგაზრდების აღზრდის საქმეს ვემსახურებით, თუ მსგავსი სიახლეები დაიგეგმება, თანამოაზრენი, თანამონაწილენი და გვერდით მდგომნი ვიქნებით. ახლანამ გამოცემული წიგნი “თეატრალური სამტრედიის” ჩვენს სტუმარს მივაწოდეთ და ძალიან კმაყოფილი დარჩა”. – განუცხადა “სამტრედიის მაცნეს” მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკის დირექტორმა ლამარა ღუნდუამ.

22 წლის ყველაჩა ღოვსაყ გამოდგარავს

ნათია ნაცვლიძე

ნოდარ ღუმბაძე, მწერალი, რომელიც ერის სევდას, სიხარულს და იუმორს ერთად განასახიერებს. მისი უკვდავი კუკარაჩა. გმირი, რომელიც ყველა მკითხველის ხსოვნაში 22 წლის თვალეზანთებულ, უსამართლობასთან შეურთგალ ჭაბუკად რჩება და "50-ს გადაცილებულებს", როგორც მწერალი ამბობს, კვლავ ჭკუას ასწავლის. "კუკარაჩადან" ფრაზები, ცხოვრებისეული სიტუაციების ფაშს გვახსენებდა.

მე-2 საჯარო სკოლაში (დირექტორი თეა კარტოზია) მე-8 კლასელთა სასკო-

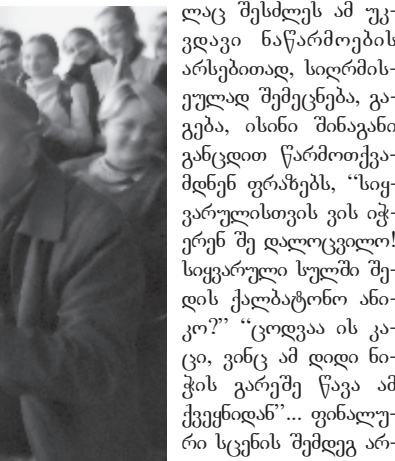
ლო სპექტაკლს ვესწრებით. ხელოვნების პედაგოგმა, მარინა ფხაკაძემ უკვე მეორედ დადგა სკოლის სცენაზე ეს წარმოდგენა. მეორე, განახლებული ვერსიისკენ პედაგოგს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ინიციატივამ უბიძგა ქართული ლიტერატურის თეატრალური ფესტივალის შესახებ. ამ ფესტივალის ფარგლებში სამინისტრო საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებს სთავაზობს ლიტერატურული ნაწარმოებების მიხედვით სასკოლო სპექტაკლების მომზადებას. იდეის ავტორთა თქმით, ფესტივალის მიზანი ქართული თანამედროვე და კლასიკური ლიტერატურის პოპულარიზაცია და მოსწავლეთა შემოქმედებითი უნარების გამოვლენა-განვითარებაა. სასკოლო სპექტაკლებს საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსის ბრძანებით შექმნილი ფიქური შეაფასებს. მუნიციპალიტეტის დონეზე შერჩეული 2 საუკეთესო სპექტაკ-

ტის შვილი რომ არის, განსაკუთრებული აუტორიტეტით მოვიდებოდა საქმეს, თავდაჯერებული სამართალდამცავი დანახა მაყურებელმა მილიციის უფროს მაიორში დაეით საბაშვილში, იგივე შალვა კობრეძეში. მოუხელთებელი მურტალი - ანრი მაგნიტეა. სპექტაკლის წამყვანები თემურ გერაძე და ლუკა სანიციძე არიან. ასევე კარგად დაამახსოვრეს თავი მაყურებლებს ეპიზოდურ როლებში მოსამართლემ - ნინო ესაიამ, დამცველებმა - ნათია თარგამაძემ და მანანა მუქერია. ინგას დაქალებმა - ლანა ორბელიანმა, ნინო ზამბახიძემ, ქალბატონი ანიკოს შვილი კი აკაკი კვიციანიძეა. მოსწავლეებმა მართლაც შესძლეს ამ უკვდავი ნაწარმოების არსებითად, სიღრმისეულად შემეცნება, გაგება, ისინი შინაგანი განცდით წარმოთქვამდნენ ფრაზებს, "სიყვარულისთვის ვის იტყვინ შე დალოცვილო! სიყვარული სულში შედის ქალბატონო ანიკო?" "ცოდვაა ის კაცი, ვინც ამ დიდი ნიჭის გარეშე წავა ამ ქვეყნიდან"... ფინალური სცენის შემდეგ არაერთი მაყურებლის

ლის ვიდეო-ჩანაწერი DVD დისკის სახით სამინისტროს გაეგზავნება. I, II და III ადგილებზე გასული გამარჯვებულნი გამოვლინდებიან და სოლიდური პრინციპით დასაჩუქრდებიან...

სპექტაკლის ყველა გმირი მე-8 კლასელია, მარინა სხილაძის გარდა, რომელიც მე-12 კლასელია და ქალბატონი ანიკოს როლს თამაშობს. მაყურებელმა მარინამ შესანიშნავი გარდასახვა იხილა, მეტიც, სპექტაკლზე სტუმრად მოწვეულმა და მისი თამაშით მოხიბვლულმა რეჟისორმა ქალბატონმა ლორიტა ჯორჯიანიმ ის საბავშვო თეატრში მიიწვია. კუკარაჩა, იგივე გოგი თუშურაშვილი სხარტი, სიცოცხლით საესე, ნიჭიერი საბა ართქმელაძეა. ინგას უარესად დრამატულ სასცენო როლს კარგად ასრულებს მარინა ნასარეია. ეტყობა იურის-

თვალზე ცრემლი აკაფდა. "შემატყვევ, ვიტყვ, მადლობა მინდა ვუთხრა სკოლის ხელმძღვანელობას, პედაგოგებს ამ საუკეთესო წამოწყებისათვის. ეს ყველა სკოლისთვის მისაბაძია. ახალგაზრდები დაუბრუნდებიან თეატრს, მიხარია, რომ ღუმბაძით დაიწყო ეს, ეს არის ქართული კლასიკა, შეუდარებელია ეს მწერალი, მიუხედავად იმისა, მაქვს რუსული განათლება, ღუმბაძე ჩემთვის ყველაფერია. სცენარი ქალბატონ მარინას ძალიან კომპაქტურად, კარგად აქვს ჩამოყალიბებული. ძალიან მომეწონა ინგას როლის შემსრულებელი, შესანიშნავი ბავშვები არიან, ყველაზე მთავარი ისაა, ბავშვი გაიხსნა მაყურებელთან, სცენაზე დაბერდი და დღესაც ყოველი სცენაზე გასვლისას გული მივანჯალებს, ეს შიში ბავშვებმა დაძლი-

ეს, ძალიან მომეწონა "ქალბატონი ანიკო", ძალიან სცენიური გოგონაა, გული მწყდება ჩემს სპექტაკლში "შე ვხედავ მზეში" ეს გოგონა არ მყავდა, ალბათ რამდენიმე ამ ბავშვს ჩემთან წავიყვან. დღევანდელ დღეს ძალიან დიდი ნაბიჯი გადაიდგა, მაყურებელი უნდა დაგვიბრუნდეს თეატრში, ყველა სკოლამ უნდა გადადგას იგივე ნაბიჯები". - განგვიცხადა სპექტაკლის შემდეგ ლორიტა ჯორჯიანი.

ფილოლოგი ლია კილაძე მე-8 კლასის დამრიგებელია, ის მშობლის როლშიც გულშემოტყვივრობდა თავის კლასს: "რა თქმა უნდა, ამ ბავშვებს ბევრი რამ მისცა ამ სპექტაკლმა, იგი მათი პიროვნების ფორმირებას უთუოდ ხელს შეუწყობს. აქ არის სათნოება, ურთიერთშემწოდება... დამანაშავის პატივის გრძნობამ, შეძილება კუკარაჩა ფიზიკურად დალუპა, მაგრამ მორალურად მაინც გა-

იმარჯვა მან. 1 თვის განმავლობაში იმუშავეს, მოახერხა პედაგოგმა დიდი ძალისხმევით კარგი შედეგის მიღწევა".

საგანმანათლებლო რესურსცენტრის მთავარი სპეციალისტი, პედაგოგი ალექსანდრე თევზაძე:

"განათლების და მეცნიერების სამინისტროს კონკურსის მოპყვა გამოხმაურება, ეს სასიამოვნოა, ჩემი პირველი შთაბეჭდილება კარგია, რესურსცენტრში შექმნილი კომისია განიხილავს დიდი დისკუსიის სახით წარმოდგენილ სპექტაკლებს, მოწონების შემთხვევაში შემდეგ ეტაპზე დედაქალაქში გასაგზავნად მისცემს რეკომენდაციას. მოხარული ვარ, რომ განათლების და მეცნიერების სამინისტროს ბევრ კონკურსში ღებულობენ ეს მოსწავლეები მონაწილეობას. უუსურვებ მათ წარმატებებს".

უბოო ისტორიის კმეზა

თითქმის საუკუნე-ნახევრიანი ისტორიის მქონე სამტრედიას სახელოვანი თეატრალური წარსული აქვს, რამაც განუზომელი რეინციფილითა სახალხო თეატრის მსახიობთა წვლილი.

სურათზე, რომელიც 1983 წელს ჩენი გაზეთის ფოტოგორესპონდენტის რომან ბეჭეაის მიერაა გადაღებული, აღბეჭდილია რეინციფილითა სახალხო თეატრის მიერ განხორციელებული აკაკი დევიდის ორმოქმედებანი ვოდვეილის "ცოლი ხუთი წუთით" ერთ-ერთი სცენა.

მარცხნიდან მსახიობები: ჯემალ შეწირული, ბადრი ჯანაშვილი, ნანა გელეხური და ზვიად ვაშაყიძე.
ლევან ბაბუჩავა

ასი ათასი მოწამის ხსენების დღეს გილოცავთ!

საქართველოს ეკლესიას მოწამეთა ეკლესიას უწოდებენ... ქართველი ერი ოდიღანვე ატარებს დაფარულ და ქვეცნობიერ სიყვარულს უფლისადმი.

ამ პატარა საქართველოს გადაუღებელი მკერდი და ამ მკერდზედ, როგორც კლდეზედ, დაუდგოთ ქრისტიანობას საყდარი. "რა მტერი არ მოგვევია, რა ვაი-ვაგლახი, რა ღრჭენა კბილთა, რა სისხლის ღვრა, რა წისქვილის ქვა არ დატრიალებულა ჩვენს თავზე, მაგრამ ყველას გაუქუქოთ და ამ მუჭა ერმა ქრისტიანობა შევიწარმინეთ, არ გავაქრეთ ამ ქვეყანაში, რომელსაც ჩვენს სამშობლოს, ჩვენ სამართლიანი თავმოქმედებით ვეძახით".

რაოდენ დიდია ქართველი ადამიანის სიყვარული უფლისადმი, რომ არა არცერთი გამოხატულება ამ უდავო სიყვარულისა, მხოლოდ ასი ათასი მოწამის ისტორია კმარა ამის დასამტკიცებლად.

ყოველი წელიწადის 13 ნოემბერს მეტეხის ხიდიდან ყვავილები აწვიმს მტკვარს. რვა საუკუნის წინ კი, სწორედ ამ ადგილას, ასი ათასი მოწამის სული ჩაუქრობელ სანთლად აენით ყოვლადსახიერი უფლის წინაშე საუკუნო განსახვენებელში.

მსოფლიო ისტორიას არ ახსოვს ერთდროულად ამდენი ადამიანი, რომ ეწამებინათ.

1226 წელს უსასტიკესმა დამპყრობელმა, ჯვალად-დინმა საქართველოში ილაშქრა ერთმანეთს 200 ათასი მუსლიმანი და 60 ათასი ქრისტიანი დაუპირისპირდა. პირველივე შეტაკებაზე მოვიპოვეთ უპირატესობა, მაგრამ, საუბედუროდ, ციხე კვლავ შეინდანი გატყდა, კვლავ დალატმა იჩინა თავი, მოლატატებმა დამით გაუღეს მტრებს ქალაქის კარი და დამპყრობელთა ლაშქარი უბრძოლველად შემოიჭრა ქალაქში. ფაშთაღმწერელი გადმოგვცემს, თუ რა სისასტიკე გამოიჩინა მტერმა, როგორ უსწორდებოდნენ ქართველებს: "ფილინცა მტრეთაგან დედისათა აღიტაცინან და წინაშე დედისა ქვან დაანარცხინან და რომელსავე ტვინი დაენთხიეს". გორებად ეყარნენ დახოცილები, მტკვარი კი წითლად შეიღება.

ქრისტიანი სისხლმწვერებელმა ჯვალად-დინმა ესეც არ აკმარა, სიონის ტაძარს გუმბათი მორღვევინა და ზედ თავისი ტახტი დაადგმევინა. ხვარაზმელთა სულთანმა სიონის ტაძრიდან ხატები გამოაბრძანებინა და მეტეხის ხიდე დასვენებინა ქართველებს კი უბრძანა: "დათრგუნვა პატიოსანთა ხატთა და დატყვევა სჯულისა", ხოლო ვინც არ აღასრულებდა მის ბრძანებას თავის მოკვდა ელოდა. კარგად უწყობდა ურჯულო მტერმა, რომ ქართველთა ძალა ქრისტიანობაში იყო, ამიტომ განიხრახნა, სიკვდილით დასჯის შიშით უარეფოინა მათთვის კვმშარიტი სარწმუნოება.

აი, სწორედ მაშინ გამოჩნდა ქართველთა განუზომელი სიყვარული უფლისადმი, სწორედ მაშინ მოეგო ქართველნი გონს და უფლის სიყვარულით გულანთებულმა ურყევი რწმენის მაგალითი მისცა მთელს კაცობრიობას. ამ დღეს 100 ათასზე მეტი ქრისტიანის გვამი გაატანეს მტკვარს და ამ დღიდან ჩვენს ერს უფლის წინაშე 100 ათასი მეოხი შეემატა. ყოველი წლის 13 ნოემბერს ყვავილებით შემკული ჯვარი ჩავენებება მტკვარში წმინდანთა ხსენების აღსანიშნავად.

იმ დროს იმდენად დიდი იყო რწმენა, რომ ბავშვებიც კი ქუჩაში გამობრძოდნენ და ყვიროდნენ. "შე ქრისტიანი ვარ!" აი, სწორედ ეს გამეორდა მეტეხის ხიდე ჯვალად-დინის დროს. ეს იყო ზეიმი სულისა!

ამიერიდან ასი ათასი წამებული ზეციურ წმინდანთა ლაშქარს შეუერთდა. დღის მთავრული წმინდანების ლოცვითა და მეოხებით უფალმა დაიცვას და გააძლიეროს საქართველო, ამინ!

კახაბრ ნიკოლიაშვილი

მსოფლიომ და რაც ესოდენ სამწუხაროა, თვით ქართველთა დიდმა უძრავ-ველესობამ არ იცის საქართველოს ჭეშმარიტი ისტორია, რამეთუ იგი სრულად ჯერ კიდევ არ არის დაწერილი.

შესასწავლია ქართველური ენები, მსოფლიოს სხვადასხვა არქივებსა და მუზეუმებში არსებული წერილობითი ძეგლები, სხვადასხვა ქვეყნის ტარებზე გამოქვეყნებული თუ კლდეებზე ამოტვიფრული ხელნაწერები, სადაც მრავლად შემორჩენილი ქართველთა წინაპრების მაღალი კულტურის ნაკვალევი.

მსოფლიოს არაერთი მეცნიერი კარგა ხანია ამტკიცებს, რომ ქართველები არის ის ხალხი, რომლებიც იდგნენ კაცობრიობის ცივილიზაციის სათავეებთან და საფუძველს უყრიდნენ ადამიანთა კულტურას.

“იმითმ შეგნატრი წარსულს, იმითმ ვაწუხებ წინაპართა სულს”, რომ სურვილი მაქვს ვაწუხო ფართო საზოგადოებას, რომ დღეს უკვე დაგინებულა, გაქრობადა ერების ხუთეულში შეგნანი ქართველობა იმ ხალხის მეგვიდრენი არიან, რომლებმაც ფასდაუდებელი წვლილი შეიტანეს კაცობრიობის ცივილიზაციის საგანძურში, რომ მათი სამშობლო, რომლის შესახებ მითებსა და ლეგენდებს თხზავდნენ ძველი ბერძენები, მოიცავდა თანამედროვე ერების, ქმეითის, სუღანის, პირინეის, აპანიის, ხმელთაშუა ზღვის, ეგეოსის კუნძულებსა და ტერიტორიებს. ქართველები დღესაც ცხოვრობენ და მათმა ერთმა ნაწილმა შეინარჩუნა მშობლიური ენა ააბონაში, ჩრდილოეთ აფრიკის რიგ ქვეყნებში, ინდოეთში, ამერიკის კონტინენტზე და ა. შ. ბატონი ზეიად გამსახურდია თავის ცნობილ ქმნილებაში “ქართველი ერის სულიერი მისია” ბრძანებს: “ეგეოსის ზღვის კუნძულების და საერთოდ მედიტერანიული სივრცის ავტოქტონური მოსახლეობა იბერიული იყო და მათი საერთო კრებითი სახელია პროტოიბერია”.

უკვე არაერთი დავობს იმის შესახებ, რომ სამხრეთ-აღმოსავლეთი და ჩრდილოეთ შავი ზღვისპირეთი კოლხეთს ეკავა. უფრო მეტიც, როგორც აწ გარდაცვლილი მეცნიერი კლიმენტო შელია თავის წიგნში “კოლხეთი კაცობრიობის ცივილიზაციის კარიბჭე” მოგვითხრობს:

“1921 წლამდე ქ. სოჭის მუზეუმში ინახებოდა რუკა, რომელზედაც ტუაფსედან ვოლგამდე და შემდეგ ინდოეთამდე ტერიტორიები “მეგრულიად” იწოდებოდა და კოლხეთის სახელმწიფოში შედიოდა. სპარსეთის ყურეს კი მეგრეთა ყურე ერქვა. არაერთი სპეციალისტის აზრით ან-ზე დაბოლოებული დასახელებები და ქალაქები, მათ შორის ყაზანი, რაზანი და სხვა მეგრული წარმოშობისაა.

კაცობრიობის ცივილიზაციის აყვანად მიჩნეული შუა მდინარეთის (მესოპოტა-

მხლოდ 9 ასეთი პლანეტა იცის. მუმიერებმა იმთავითვე დაადგინეს, რომ დედამიწა ბრუნავს მზის გარშემო. ასევე გაიანგარიშეს ერთი ბრუნვის ხანგრძლივობა, რაც თანამედროვე მეცნიერული გათვლებისაგან უმნიშვნელოდ განსხვავდება. და ეს ყოველივე იყო 45 საუკუნის წინ. ხოლო ცივილიზებულ ევროპაში 4 საუკუნის წინ, მხოლოდ იმის თქმისთვის, რომ დედამიწა ბრუნავს, ადამიანებს კოცონზე წვავდნენ (გავიხსენოთ ჯორდანო ბრუნო, გალილეო გალილეი, კოპერნიკი...).

ნულ და ფრანგულ ენებში. ამასვე მოწმობს აქაური ადგილებისა და მდინარეების სახელები”.

პროტოქართველებად, ანუ პროტოიბერებად, იგივე ბანანურ ენაზე მოლაპარაკე ხალხად მიიჩნევიან: შუმერები, ხაბრები, ხურიტები, ქამები, დაიანები, ტიბარები, ნაირურატურს მცხოვრებნი, კაკასიის ალბანელები და თვით კოლხეთიბერიის ძირითადი მოსახლეობა.

დიდა ქართული გენის დამსახურება პირველი სახელმწიფოებრივი გაერთიანებების, ქალაქ-სახელმწიფოთა შექ-

მეცნიერები დიდი ხანია ბჭობენ, თუ ვინ იყვნენ კაცობრიობის ისტორიაში ერთ-ერთი უძველესი ცივილიზაციის შემქმნელი ხალხი პელაზგები – ჯერ კიდევ ბოლომდე შეუსწავლელი გასაცარი ხალხი, რომელთაც III-II ათასწლეულეში ეკავათ ეგეოსის ზღვისა და მიმდებარე ხმელთაშუა ზღვის კუნძულები. კულტურა ხალხისა, რომელიც ასაკით თანატოლია შუმერებისა და ეგვიპტურისა, პეგემონი იყო ეგეოსისა და მედიტერანიული სივრცისა, საფუძველი შექმნა ბერძნული ცივილიზაციისა.

ქართველები კაცობრიობის

მიის) ტერიტორიაზე, მდ. ევფრატის ქვემო წელში, IV ათასწლეულის ბოლოს მდებარეობდა ქალაქი (ქალაქ-სახელმწიფო) კულხა, რომლის დამარსებელი იყო მეფე ანმარე (ლეთის კაცი).

ცნობილი მეცნიერი მ. წერეთელი მიიჩნევს, რომ კაცობრიობის ცივილიზაციის ფუძემდებლად აღიარებული შუმერები იგივე ქართველებია. რაც შეეხება ამ ხალხის სახელს “შუმერს”, იგი პირობითია. მათ ეს სახელი უბოძა დიდმა მეცნიერმა, ავტორმა წიგნისა “ისტორია იწყება შუმერიდან”, სამუელ კრამერმა.

შუმერთა მიმართ გულგრილი არც იოსებ სტალინი იყო. ბელადმა, ჯერ კიდევ მეორე მსოფლიო ომის დროს, მასთან მიწვეულ ქართველ მეცნიერებს დაავალა, რომ შეექმნათ მეცნიერ-მკვლევართა სპეციალური ჯგუფი, რომელიც იმუშავებდა შუმერებისა და ქართველების ნათესაობისა და შესაძლო იდენტურობის დასადგენად. მალე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში შეიქმნა მეცნიერთა ჯგუფი, რომელიც წარმატებით შეუდგა საქმიანობას. სამწუხაროდ, სტალინის გარდაცვალების შემდეგ ამ მიმართებით მუშაობა შეწყდა.

საოცარი ხალხი იყვნენ შუმერები. მათ ჯერ კიდევ 45 საუკუნის წინ შექმნეს მზის სისტემის სქემა. იცოდნენ მზის სისტემის 12 პლანეტის არსებობა. მამინ როდესაც თანამედროვე მეცნიერებამ

მეცნიერთა ერთი ნაწილი შუმერებს ქალდეელებად მიიჩნევს. აქაც საქმე გვაქვს ქართულ ფენომენთან, რამეთუ მეველევართა დიდი ნაწილის აზრით ქალდეელები და ქართველები ერთი და იგივე ხალხია. რუსი მეცნიერი ი. მეშჩანინოვი შესაბამისი კვლევების საფუძველზე ასკვნის, რომ: “ქალდეური და ქართული ენის ნათესაობა აშკარაა”. ვატყანელი მეკვლევარის სარპარდ ჯამოს აზრით: შუმერები, აქადელები, ქალდეელები, არამეელები, ასირიელები მესოპოტამიის ხალხთა ტომობრივი სახელებია, რასაც გლობალურად და ყოვლისმომცველად ასახავს სახელწოდება – ქალდეელები”.

მეცნიერები მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ, როგორც მედიტერანიული, ასევე, აპენინის, პირინეის ნახევარკუნძულების, ბრიტანეთის კუნძულების უძველესი მოსახლეობა პროტოიბერიულია.

ამ სფეროს დიდი მეკვლევარი, ცნობილი გერმანელი მეცნიერი ვ. ჰუმბოლტი ამბობს: “სამხრეთ ევროპის – პირინეების, იტალიის, ხმელთაშუა ზღვის კუნძულების პირველი ავტოქტონური მოსახლეობა იყო იბერიული, კიდევ უფრო შორს მიდის ფრანგი მეცნიერი ე. დემოლინსი, რომელიც ხაზგასმით აღნიშნავს: “ეგეოსიდან თუ ზევით ავიწვიოთ, ვხედავთ სამხრეთ გერმანიას, საფრანგეთს... ეს ადგილები ადრე იბერებს ეკავათ. მათი კვალი შემონახულია გერმა-

ნაში. პროტოქართველების შექმნილია: ერედუ, ბათიბირა, სიფარი, შურუფაქი და სხვა სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნები. უკანასკნელი დროის მეცნიერული გამოკვლევების თანახმად ქართველთა წინაპრების მიერაა შექმნილი ჩვენს წელთაღრიცხვამდე შუა მდინარეთი ყველა საკაცობრიო მნიშვნელობის მიღწევა, დაწვეული ბორბლის გამოგონებები, დამთავრებული ბაბილონის გოდოლით. ქართული წარმოშობისაა ლეგენდარული გმირებისა და დიდებულ არქიტექტურულ ნაგებობათა დასახელებები, შუა მდინარეთისა და მიმდებარე ქვეყნების, ქალაქების, მთების, მდინარეების, არხების სახელწოდებები. ქართულია თვით ბერძნული პანთეონის ღმერთები (პერა, ვესტა, თემიდა, ნერეი და სხვა).

არის მყარი აზრი, რომ ყველა ამ დასახელებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები ხალხი ერთ ენაზე ლაპარაკობდა და ეს ენა იყო ქართული. სახელგანთქმული მეცნიერი ნიკო მარის აზრით: “პროტო – ქართული ენა არის ერთიანი, გლოტაგონური ფენომენი, რომელიც საფუძველია ყველა ენისა”.

წარმავალია სოფელი. სამწუხაროდ, ისტორიამ ვერ შემოგვინახა ქართველთა მრავალი სასიქადლო საქმე და მიღწევა, მაგრამ ვერავითარი ძალა ვერ წაშლის ქართველთა ნატურფალს, მათ წველილს ზოგადსაკაცობრიო საგანძურში.

ძვ. წ. III ათასწლეულიდან პელაზგები ფლობდნენ ბალკანეთის ნახევარკუნძულის სამხრეთ ნაწილს, ეგეოსის ზღვის კუნძულებს, კრეტას... 20 საუკუნის წინ, ყველა დროის უდიდესი გეოგრაფი სტრაბონი ამბობდა: “პელაზგები წარმოადგენენ უძველეს, ყველა ტომის მამამთავარ ხალხს, რომლებიც ურყევად და განუკრძობებით დგანან”. ანტიკური ხანის ცნობილი ისტორიკოსის პლუტარქეს თქმით კი : “პელაზგებს მთელი მსოფლიო ჰქონდათ დაპყრობილი”.

ქართველებისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია ის, რომ უკანასკნელ ხანებში გამოიკვეთა პელაზგებისა და ქართველების იდენტურობა, რასაც ადასტურებს შესაბამისი ისტორიული წყაროები. კარგა ხანია, სპეციალისტთა ყურადღება მიიპყრო ცნობილი ავსტრიელი მეკვლევარის ჰერბერტ ძებნიშის კვლევებმა. თავის გახმაურებულ წიგნებში: “იბერიული – ღმერთების ენა”, “პელაზგური იბერიული ენა”, “პელაზგების ისტორია და კულტურა”, პ. ძებნიში ამტკიცებს, რომ წინაპრული მოსახლეობის ენა, რომელიც პელაზგური იყო, “ქართველური ენების დედაა”. 1988 წელს კი მანვე ბუდაპეშტის საერთაშორისო სამეცნიერო კონგრესზე ცალსახად განაცხადა: “ფესტოსის დისკოს” წარწერის ენა პროტოქართული – კოლხურია”.

“ფესტოსის დისკო”, რომელიც წარმოადგენს 16 სმ დიამეტრის, 380 გრ-

ისევ მოღელავს გალაკტიონი...

2008 წლის 17 ნოემბერი.

სამტრედიის ხელოვნებისა და კულტურის მოღვაწე, ჟურნალისტები ხელისუფლების წარმომადგენლები ვანს, სოფელ ჭყვიშს ვეწვიეთ.

გალაკტიონობას ზეიმობდა ჭყვიში, ვანი, საქართველო.

იყო ლექსის ზეიმი და ქართველ პოეტთა მეფეც მეფურად ლექსით მასპინძლობდა საქართველოს ამერ-იმერიდან ჩამოსულ მისი ნიჭის თავყვანისცემლებს.

თუმცა, განა მართლ ლექსით?

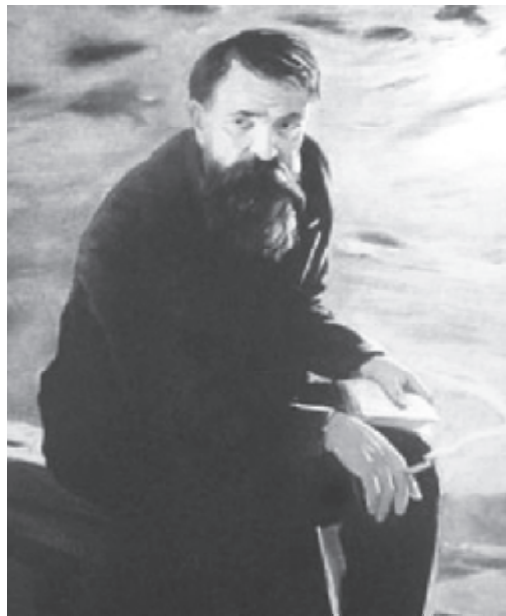
გრობელი სუფრაც გამლილიყო და სადღერძელოებიც ერთმანეთის მიყოლებით ისმობდა, მწვადიც შიშინებდა და ხაჭაპურიც ცხებოდა, ერთი სიტყვით, ზეიმობდა ჭყვიში.

სუფრასთან კი მთავარი მასპინძელი გალაკტიონის მისიშვილი, ჟურნალისტთა მრავალი თაობის აღმზრდელი, პროფესორი ნოდარ ტაბიძე გახლდათ.

ჩვეული გულწრფელობით, სითბოთი, სიყვარულით საუბრობდა ბატონი ნოდარი გალაკტიონზე, ქართულ ლიტერატურაზე, მწერლობაზე, ჟურნალისტებაზე.

არაერთ საინტერესო პიროვნებასთან გვარგუნა ბედმა შეხვედრა იმ დღეს, მრავალი საინტერესო ამბავი შეგვიცვით პოეტთა მეფის პირად ცხოვრებას რომ უკავშირდებოდა.

85 წლის მოხუცის იმ დღევანდელი ნაამბობი ამბიანდა გონებაში თბი ახალი დამთავრებული ყოფილა, პოეტი დედაქალაქიდან ჩამოსულა, ეზოში რომ შესულა, ერთგული ძალი არ შეგებებია კულის ქიცინით, შეუტყვია ძალის სიკვდილი, ისე განუცვია თურმე პოეტს, ხმახალად მოთქმის მოჰყოლია, რაც ჭლამში მომუშავე მებობლებსაც გაუგონიათ.

საოცრად უბრალო, თბილი, მოსიყვარულე კაცი იყო გალაკტიონი, ჰყვებოდა მოხუცი. ნასიამოვნები, შთაბეჭდილებებით დახუნძლულები დაბრუნდით იმ დღეს ვანიდან.

მე და ვანელებმა კი არა, დღეს თქვენ თავად გალაკტიონმა გიმასპინძლათ, დღეს გალაკტიონია მასპინძელი. – დაგვემშვიდობა ბატონი ნოდარ ტაბიძე.

17 ნოემბერი გალაკტიონ ტაბიძის დაბადების დღეა!

პოეტის რამდენიმე ლექსს ვთავაზობთ მკითხველს.

რა დროს რომანსეროა
გაცრეცილ და მტვრიან ცას სინათლე კლებია, ყვავილებზე მღერია... რა დროს ყვავილებია? ცანვე ვხედავ წეროებს, თითქოს მწერივი ღეროა,

მღერენ რომანსეროებს, რა დროს რომანსეროა?

წყარო ხევი ვალალებს, გაქრა გიფი ოცნება, კოცნი მე შენ დალალებს, მაგრამ რა მკოცნება.

ყორნის ცრემლები
ყორანს ცრემლით უშბიშს უპე, – როგორც

შავი ყვავილი;

დავიღუპე, დავიღუპე, – ისმის მისი ჩხავილი. ნისლი, წვიმა თრთიან გარეთ უბინაო ბავშვები. მეცოდება ვილაც მწარედ, ვილაც ხელგანაშევი.

***

შარშან ჩვენი სახლის წინ იდგა ოთხი აფთარი, გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა, ზამთარი. საშიშელი რამ იყო კარზე მათი მოდგომა, გაზაფხული, ზაფხული, ზამთარი, შემოდგომა. ო, ეს წელი გულს გლეჯდა, როგორც მიწას აფთარი,

გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა, ზამთარი. მათ გზა ჰქონდათ ღვინისა და მეკი – დაზაფხურული,

ზამთარი, შემოდგომა, ზაფხული, გაზაფხული. საოცარი ხალხი ვართ ქართველები...

ბრძენი,

შორსმხედველნი,

მართალი... შიგა და შიგ ბოღმა-ღვარძლიც გვახსიათებს, დიდი კონსტანტინესი არ იყოს, დიდი კაცი თუ გამოგვერია...

მაგრამ, საბედნიეროდ, დაფასებაც ვიცით, ნიჭის, ინტელექტის.

მაგალითები?

რამდენიც გნებავთ.

მორჭმით განაგებდა ქვეყანას თითქმის 40 წელი მეფე დავითი და აღმაშენებელი უწოდა ხალხმა, მარად უჭკნობი, მანამ გაუგონარი ზედწოდება. თამარ შედენთობარია, კაკასიის სემირამიდა – ასე დაივანა ისტორიაში მეფე თამარმა.

პოეტები?

საქართველოს ბუღბული ვუწოდეთ აკაცი წერეთელს.

დამსახურებულად ვარგუნეთ ერის მამის ტიტული ილია ჭავჭავაძეს და წმინდანად შევრაცხეთ იგი.

გალაკტიონს კი, გალაკტიონს სამართლიანად ვუწოდეთ პოეტთა მეფე, მეფე – პოეტი!

რა უნდა ვთქვათ უფრო მეტი, უფრო მნიშვნელოვანი, უფრო ამაღლებული.

122 წელი სრულდება 17 ნოემბერს გალაკტიონ ტაბიძის დაბადებიდან.

ლუკან ბაგრაძე

მაცხოვრის ფერისცვალების სახელობის ტაძრის წინამძღვარი ათანასე (რუსაძე) და მრევლი ხონი-სამტრედიის ეპარქიის მმართველს, მიტროპოლიტ მუჟეჟ საბას ვულოტაყი მღვდელმთავრად კურთხევისა და ეპარქიის აღდგენის 20 წლის იუბილეს, ვესურვებთ ჯანმრთელობას, დაუღალავ ენერჯიას და მრევლითა სიმრავლეს.

როცა უფალმა გამოგარჩია და შევიყვარა ბიჭი, უხვად მოგმადლა ღვთის სიყვარული და დაგანათლა ნიჭი. საფარისაკენ მიმავალს რწმენით ბეგრი ვინახავს ჭირი, არ შეუშინდი ღმერთი ვგარავდა უკვე იფავი გმირი. ოცი წელია რაც ჩაგაბარეს თქვენ ეპარქია ჩვენი, ბეგრი გაზარდე, დააფრთიანე ღვთის მსახური და მღვდელი. ტაძრების მშენებლობაში ვერ შეგედრება ვერავინ გამოირჩევით საქმეში თქვენი ნიჭით და გონებით. მინდა რომ კვლავაც აშენო, და ეპარქია ამშვენო. ღმერთის წყალობა თქვენს სამწყსოს არ მოკლებოდეს არასდროს. დიდხანს იცოცხლე მეუფევე არ დაგვალათო მარჯვენა, აშენეთ, კვლავაც ამშვენიეთ მტრედით ნათილული ქალაქი.

მოძიებვე მეუფევე ჩემი გამბედაობა.
დალი ლავაშიანი-შენგელაძე
ფანისცვალების სახელობის ტაძრის მრევლი

ამიან თიხის ფორფიტას, 1908 წელს კუ-
ნძულ კრეტაზე, საარქეოლოგო ქ. ფეს-
ტოსში აღმოაჩინა იტალიელმა არქეოლო-
გმა ლუიჯი პერინიმ. "ფესტოსის დის-
კო" თარიღდება ძვ. წ. 1850-1600 წლ-
ებით. დისკოს ამოკითხვა სცადა არაერ-
თმა სპეციალისტმა, მაგრამ ამაოდ.

ავსტრიელი მეცნიერის პ. ტეიშიის
აზრი "ფესტოსის დისკოს" წარწერის პრ-
ოტოქართულიობის შესახებ საყოველთა-
ოდ მისაღები გახდა ახალგაზრდა ქარ-
თველმა მათემატიკოსმა ვია კვაშილაჯ-
ამ, რომელმაც ამ დისკოს აღმოჩენიდან

რამ დღეისმშობლისადმი მიძღვნილ სა-
გალობელს, რაც მკვლევართ აფიქრები-
ნებს, რომ მარამ დღეისმშობელი თავ-
ის პირმშოს ქართულ საგალობელს უმ-
ღეროდა, ქართულსავე ენაზე. ცნობილ-
ია, რომ ქრისტიანულ ეპოქაში ამავე
ნენანას საგალობელს ათონის წმინდა მთ-
აზე არსებული ივერთა მონასტრის ზა-
რები ღვთისმშობელს უგალობდნენ.

არსებობს მასალები, რომ კოლხურ-
პელაზგური ეს ღვთაება – რაი კიბელე,
იმდროინდელი კაცობრიობის დედა ღმ-
ერთი იყო. მკვლევართა აზრით დედა

ბას ინენდენ ისეთი სახელოვანი ბერძე-
ნი მოაზროვნეები, როგორებიც იყვნენ
ევ. პომპროსი (ძვ. წ. IV საუკუნე), ხა-
რაქს პერგამონელი (II-III საუკუნე), ითანე
ანტიოქიელი (VII საუკუნე) და სხვა.

პელაზგებისა და კოლხების ნათესა-
ობა თუ იდენტურობა თავისთავად აყენ-
ებს საკითხს ქართველთა წინაპრების უმ-
უალო კავშირის შესახებ უძველეს მინ-
ოსურ ცივილიზაციასთან. ეს არის ბრი-
ნჯაოს ხანის მაღალგანვითარებული კუ-
ლტურა კუნძულ კრეტაზე, რომელიც ევ-
ეოსური კულტურის ერთ-ერთი ვარიან-

დროგოსი მოუკლავთ, განრისხებულმა
მინოსმა დალაშქრა ათენი და ხარკად 9
წლის მანძილზე 7 ჭაბუკი და ამდენივე
ქალწულის მინოტავრისათვის მირთმევა
დააკისრა.

მინოსს ცოლად ჰყავდა მზის ღმერთ
ჰელიოსის ვაჟი – კოლხთა მეფე აიეტ-
ის და პასიფეა, რაც ერთხელ კიდევ
მიგვანიშნებს კოლხებთან ეგეოსის ხალ-
ხის ნათესაობაზე.

კუნძული კრეტა, რომელიც არაერ-
თი სარწმუნო წყაროს მიხედვით ქართ-
ველთა წინაპრებს ეკავათ, აქ ბერძენთა

ენი თავად მდებარეობს პელეპონესში).

სპეციალისტთა განსაკუთრებულ ყუ-
რადღებას იპყრობს ცნობილი მინოსური
ფრესკა "მერიქიფე", იგი ტიპაჟისა და
ჩაცმულობის მიხედვით არც ეგვიპტელ-
ია, არც სირიელი და არც ბერძენი. იგი
დიდი ხნის მივიწყებული და ხელახლად
აღმოჩენილი ხალხის ტიპური წარმომ-
ადგენელია. მერიქიფე მამაკაცს ხელთ
უჭირა "რიტონი", რომელიც ძალიან ჰგ-
ავს ქართულ ფანჯს, ხოლო თვით მერ-
იქიფე ქართული ანთროპოლოგიური ტი-
პია. ასევე განსხვავებულია აქაურ ფრე-
სკებზე გამოსახული ქალთა ტიპაჟები.

ყოველივე ეს კიდევ უფრო ამყარებს
მეცნიერთა დიდი ნაწილის აზრს იმის
შესახებ, რომ მინოსელები პროტოქარ-
თველური ხალხი იყო, რომლებიც თან-
ამდროვე ევროპელებისა და ბერძენთა
მოსვლამდე ცხოვრობდნენ ხმელთაშუა
ზღვის აუზში. ამავე აზრისაა აკადემიკო-
სი ნიკო მარი. აქ აღმოჩენილ "დიდი
სტენდის ფრესკაზე ასახული ადამიანებ-
ის ფიზიკური ტიპები, განსაკუთრებით მი-
ნოსელი ქალბატონები, რომელთაც მო-
სათ ფრიალა კაბები და სპილოსძელო-
სფერ მკერდს მბრწყინავი სამკაულები
უმშვენებდნენ, არაფრით არ გვანან არც
ბერძენ და არც სხვა ხალხის მანდილო-
სნებს. უცქერი ამ მშვენიერებას და გე-
უფლება გრძობა, რომ დააბიჯებ კნოს-
ოსის დარბაზებში, სადაც ერთ დროს
გაისმორდა მაცდუნებელი შრიალი მინო-
სელ ქალთა არმობიანი კაბებისა, გესმ-
ით მათი ჩურჩული და მუსიკის ექო.

მაღალ ტახტზე დაბრძანებულია მინოსი,
არც ისე მოშორებით მიდი-მოდან ბრწ-
ყინვალე სამკაულებით მკერდამშვენე-
ული მინოსელი ქალბატონები.

კნოსოსის სასახლეში განსაკუთრებ-
ულ ყურადღებას იმსახურებს თავდაპი-
რველი სახით შემორჩენილი ტახტი, რო-
მელიც უძველესია ევროპაში.

დღეში დღეში
მსტორიის მიმდინარეობა
დღეში, პრეზენტო
გამომცემი
ნომერი

სივილიზაციის კარიბჭესთან

100 წლისათვის, 2008 წელს შეძლო
"ფესტოსის დისკოს" წარწერის ამოკით-
ხვა. დადგინდა, რომ "ფესტოსის დისკო-
ს" წარწერა არის კოლხური ოქროდამ-
წერლობა, რომელიც შექმნილია კოლ-
ხის კორიბანტების მიერ. წარწერა წარ-
მოადგენს საგალობელს და ეძღვნება "აია-
ნეშტარის" მფარველს, პელაზგურ-კოლ-
ხური ნაყოფიერების დიდ ღვთაება ნან-
ას, ანუ რეა კიბელეს.

"ფესტოსის დისკოს" ტექსტით ერ-
თხელ კიდევ დასტურდება, რომ ძვ. წ.
XV საუკუნეებში ხმელთაშუა, ეგეოსისა
და შავი ზღვების აუზები ქართველთა
წინაპრებით იყო დასახლებული და კუ-
ლტურულად მსოფლიოში დაწინაურებ-
ულ ქვეყანას წარმოადგენდა. არის მყა-
რი საფუძველი ვივარაუდოთ, რომ ეგე-
ოსის ზღვის კუნძულები და თანამედრო-
ვე საბერძნეთის სამხრეთი ნაწილი შე-
დიოდა კოლხეთის სახელმწიფოს შემა-
დგენლობაში.

კოლხურ-პელაზგურ ენაზე შექმნილი
ტექსტი რელიგიური ხასიათისაა და შე-
დგენილია კირბების, ანუ ქურუშების მი-
ერ. შეიძლება ითქვას, რომ "ფესტოსის
დისკოს" წარწერა პირველი რელიგიო-
ური ძეგლია მსოფლიოში. აქ მოხსენიებ-
ული რაი კიბელე, იგივე "ოქროს საწმ-
ისში" მოხსენიებული ქალღმერთი კირ-
კვა, ანუ კოლხეთისა და იბერიაში აღა-
რებული ღვთაება ნანაა. აღნიშნული სა-
გალობელი შინაარსით ძალიან ჰგავს მა-

ღმერთის სახელი ნანა (ნანაია) ძველთ-
აძველია და იგი წარდგინდა შემდგომი პე-
რიოდან, თვით ნიუს დროიდან მომდ-
ინარეობს.

გერმანელი მკვლევარი კურტ შპრე-
ნგელი 1821 წელს წერდა: "რაი კიბე-
ლე, აზია (აზია იყო იაფეტის მეუღლე
და პრომეთეს და) და ფაზისელი ქალ-
ღმერთი ფასიანე, რომელსაც თავგანს სც-
ემდნენ კოლხეთში, ერთი და იგივეა".
დაიხ, ამას ამბობდა გამოჩენილი გერმა-
ნელი მკვლევარი, ვია კვაშილაჯას მიერ
"ფესტოსის დისკოს" ამომთვარამდე 187
წლით ადრე.

"ფესტოსის დისკოს" წარწერა ამო-
ტვიფრულია კოლხი კორიბანტების (ოქ-
რომწერლების) მიერ, სადაც დომინირე-
ბს სიტყვები: ნენა (ნენანა) ანუ ახალი
ნანა, პირველი დედა, წმინდა დედა. ნე-
შტარი – ახალი კარი, პირველი კარი,
მთავარი კარი, დედა კარი. თურთენა –
გვარის დედა, მოდგმის დედა, ნაყოფი-
ერების დედა. ჩხოფაიორენანა – გასხი-
ოსნებული დედა ღმერთი და ა. შ.

ანტიკური ტრადიციის თანახმად პე-
ლაზგები არიან ეგეოსის ზღვის კუნძუ-
ლებსა და ბალკანეთის ნახევარკუნძულ-
ზე მცირე აზიიდან გადმოსახლებული ხა-
ლხი, რომლებმაც ევროპაში ბერძენების
მოსვლამდე შექმნეს მაღალგანვითარებ-
ული კულტურა. პელაზგური კოლხური
კულტურისა და მისი ოქროდამწერლო-
ბის მიმართ განსაკუთრებულ ყურადღე-

ტია. მინოსური ცივილიზაცია საზოგად-
ოებისათვის ცნობილი გახდა XIX საუ-
კუნის ბოლოდან. სახელწოდება, მინო-
სი, ამ კულტურამ მიიღო კრეტის (კნო-
სოსის) ლეგენდარული მეფის მინოსის
აგან, რომელმაც შექმნა ძლიერი საზღვა-
ო სახელმწიფო და კრეტის კანონმდებ-
ლობა.

არქეოლოგიური გათხრების შედეგ-
ად აღმოჩენილია ქალაქები: კნოსოსი,
აგა-ტრიადა, ფესტოსი, მალია და სხვ-
ადასხვა დასახლებული პუნქტები.

განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრ-
ობს უზარმაზარი სასახლეები, დამშვენ-
ებული სპილოს ძეღის ქანდაკებებით,
იმ დროისათვის შეუდარებელი ფრესკე-
ბითა და რელიეფებით. აქვე არის აღმო-
ჩენილი II ათასწლეულის დასაწყისის
იეროგლიფური წარწერები, ე. წ. A ხა-
ზოვანი დამწერლობის ნიმუშები.

ბერძნული მითოლოგიის თანახმად
კრეტის (კნოსოსის) ლეგენდარული მე-
ფე მინოსი იყო ზევსისა და ევროპეს
შვილი. მას თავისი უზარმაზარი სასახ-
ლის ლაბირინთებში ჩაკეტილი ჰყოლია
პოსეიდონისაგან მისთვის მირთმეული ხა-
რისა და თავისი მეუღლის – პასიფეას
არაბუნებრივი სიყვარულისაგან შობილი
ურჩხული – მინოტავრი, რომელსაც ხა-
რის თავი და ადამიანის ტანი (ზოგი
მონაცემით პირიქით) ჰქონდა. მინოტა-
ვრს მეფე მინოსი კვებადა ადამიანებით.
როდესაც ათენელებს მინოსის ვაჟი ან-

გაბატონებამდე, მჭიდრო კავშირში იმე-
ოფებოდა იმდროინდელ ცივილიზებულ
სამყაროსთან – ეგვიპტესთან, სირიასთ-
ან, კვიპროსთან, ანატოლიასთან და სხ-
ვა.

საყოველთაოდაა ცნობილი კრეტის
ქალაქები (პოლისები), რომელთა შორ-
ის გამოირჩეოდა ქ. გორტინი. ხოლო ქ.
კნოსოსს პომპროსი "ასქალაქიანს" უწ-
ოდებდა, რომელსაც გაბატონებული მდ-
გომარეობა ეკავა ხმელთაშუა ზღვის აუ-
ზში.

კაცობრიობის საოცრებააა მიჩნეუ-
ლი აქაური არქიტექტურა, განსაკუთრე-
ბით მიწისქვეშა ლაბირინთებით დამშვე-
ნებული გრანდიოზული სასახლეები, ხე-
ლოვნების საოცრებად მიჩნეული ე. წ.
"ლომების ჭიჭიარა" და ა. შ.

კნოსოსის აღმოჩენი სერ არტურ ევ-
ანსი წერს: "მართალია, ის, რასაც ჩვენ
აქ დღეს ვხედავთ ნანგრევებია, მაგრამ
იგი ინსპირირებულია მინოსის სულით
და ხუროთმოძღვარ დედალოსის ხელო-
ვნებით. ჩვენს წინაშეა მსოფლიო მნიშე-
ნელობის სანახაობა. მეფე მინოსის რუხ-
იღნეცა გულია ევროპის უძველესი ცი-
ვილიზაციისა".

კნოსოსის სასახლეში აღმოჩენილი
ფრესკები, რომელიც "მეყენურის" სახე-
ლითაა ცნობილი, სათავეს იღებს კრეტ-
ის მინოსური ცივილიზაციისაგან. სახე-
ლწოდება "მეყენი" ამ კულტურამ მიი-
ღო ადგილმდებარეობის მიხედვით (მე-

ილია ჯაფი – ღვაწლმოსილი მკურნალი

"ჩვენს სოფელსა და მის მიდამოებში ბევრი სხვადასხვა სენი მხენიარებს, თქვენს მტერს ჩვენ რომ ვაჭირვებაში ჩაგვარდებით, მაგრამ ახლად გახსნილი ქსენონი სწორედ დაუფასებელ სამსახურს გვიწევს. ივანე გომართელს, ექიმს 20 თებერვლიდან დღემდე მოუღია 1500 ავადმყოფი, ამათ მიუმატეთ კიდევ ავადმყოფთა რიცხვიც, რომელთაც შინ მიუწვევიათ ექიმი და ნათლად დაფინანსავეთ ქსენონის უსაჭიროეს მნიშვნელობას ჩვენი დაბეჭადებული სოფლისათვის". – წერდა 1902 წლის 10 აპრილს ვაზეთი "ივერიაში" დიდ ჯიხაიშელი მცხოვრები.

სხვა წერილის ვრცელი თემა ივანე გომართელის საქმიანობა სოფელ დიდ ჯიხა-
იშსა და ახლომხლო სოფლებში.

ამჯერად, მოკლედ, ექიმ ილია ევენატეს ძე ჯაშსა და
მის ფასდაუდებელ წვლილზე გვეჩვენა საუბარი.

1873 წელს სამტრედიის რაიონში, სოფელ ჭოგნარ-
ში დაიბადა იგი. სასულიერო სემინარიის შემდეგ ოური-
ევის (ტარტუს) უნივერსიტეტის სამედიცინო ფაკულტე-
ტზე ჩაირიცხა, რომელიც პირველი ხარისხის დიპლომ-
ით დაამთავრა.

შეთავაზების მიუხედავად, იგი მშობლიურ სამტრედ-
იას დაუბრუნდა და სიცოცხლის ბოლომდე პირნათლად
იღვწოდა მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის სადარ-
აჯოზე, არა მარტო სამტრედიისა, არამედ მეზობელ რა-
იონებშიც.

მარტო სამედიცინო საქმიანობით არ იყო შემოფარ-
გული ბატონი ილია.

იგი ექიმ რაჟდენ ნანეიშვილთან ერთად არაერთი საქველმოქმედო და კულტურული ღონისძ-
იების ინიციატორი და უშუალო მონაწილე გახლდათ.

სწორედ რაჟდენ ნანეიშვილთან ერთად ილია ჯაშმა სამტრედიის დაარსა პირველი საავად-
მყოფო-პოლიკლინიკა, რომელსაც 1954 წლამდე თავადვე განაგებდა, შემდეგ კი გარდაცვალებამდე
იქვე მუშაობდა თერაპევტად.

განუზომელი სიყვარულით, პატივისცემით იყო გარემოსილი მაღლიერი პაციენტებისაგან,
საზოგადოებისაგან ბატონი ილია.

ხელისუფლებამ ჩინებულად დააფასა მისი თავდადებული საქმიანობა და ხანგრძლივი, ნაყოფ-
იერი მოღვაწეობისათვის საქართველოს დამსახურებული ექიმის საპატიო წოდება მიანიჭა ღვა-
წლმოსილ მედიკოსს.

86 წლის ასაკში, 1959 წელს გარდაიცვალა სამტრედიის სინამდვილეში პირველი დიპლომი-
რებული ექიმი.

115 წელი სრულდება ამ დღეებში სამტრედიის პირველი სწავლული ექიმის (ი. ჯაშის)
ჩამოსვლიდან.

ეს მცირე წერილიც ამ ფაქტის გამო დაიწერა.

დღეში გაგება

ეს უნდა ვიცოდეთ

"... დღევანდელ დროში ცოდნა ყველაფერია"...

ილია ჭავჭავაძე

ხეხილის ფოთლების სიყვითლე, ანუ ქლოროზი ხშირად გამოწვეულია ნიადაგში
რეზინის მარილების, სიმცირობის გამო. ჭარბი ტენიით, ხანგრძლივი გვალვებით, ნიადაგში
კირის სიჭარბით, არანაყოფიერ, მწირი ნიადაგის შემთხვევაში მცენარის საერთო
შემშლელი. მძიმე ნიადაგის შემთხვევაში კი ნიადაგის ცუდი ჰაერაციათ. ხეხილის
ავადმყოფობის გამომწვევი სხვადასხვა მცროროსი ნივთიერება და სხვა. ფოთლის სიყვ-
ითლის, ქლოროზის წინააღმდეგ საბრძოლველად კარგ შედეგს იძლევა ხის კრონის
ქვეშ ნიადაგის დამუშავება, ჩაბარვა, რეთამშორის ნიადაგის ჩაიოხნა – გაფხვიერება.
ნიადაგის ორგანული სასუქით – ნაკლები განოყიერება. ზომიერი რწყვა, მინერალური
სასუქების გამოყენება და სხვა აგროტექნიკურ ღონისძიებათა ჩატარება.

მოსახლე აგრობიოლოგის ბონის კახიასა

ფანჯიციის ქუჩაზე მცხოვრები მეზობლები თანაუგრძობენ ანზორ ასათიანს და
ნელი პაშოკვას, მისა და მახლის, ბატონი
ზურაბ ასათიანს
გარდაცვალების გამო.

ბადრი ვაშაყიძე ოჯახით თანაუგრძობს ანზორ ასათიანის ოჯახს, ბატონი
ზურაბ ასათიანს
გარდაცვალების გამო.

ელგუჯა კაჭარავა და დათო გოგიშვილი ოჯახებით თანაუგრძობენ ანზორ ასათი-
ანის ოჯახს, ბატონი
ზურაბ ასათიანს
გარდაცვალების გამო.

ორი ოქრო, ერთი ვერცხლი!

სამტრედიალ თავისუფალ სტილით მოჭიდავითა პირიბი წარმატება

21-23 ოქტომბერს ქალაქ ონში გაიმართა სეულის ოლიმპიური თამაშებისა და მსოფლიოს ჩემპიონის, დავით გობეჯიშვილის სახელობის საერთაშორისო ტურნირი თავისუფალი სტილით ჭიდაობაში ახალგაზრდებს შორის. ეს ტურნირი მეტად მასშტაბური იყო. აზერბაიჯანი სასომხეთი, რუსეთი უძლიერესი ნაკრები გუნდებით იყვნენ წარმოდგენილი. აღნიშნულ ტურნირზე აიპ სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საჭიდაო კლუბ "ფალავანის" (დირექტორი ირაკლი მელაშვილი) სპორტსმენებიც ასპარეზობდნენ. ივერი ჯულაყაძემ 66 კილოგრამ წონით კატეგორიაში იასპარეზა და ჩემპიონობა არავის დაუთმო. დემურ მეგვინიშვილმა კი 84 კილოგრამ წონით კატეგორიაში მეორე საპირიზო ადგილი დაიკავა. (მწვრთნელები ვეფხია და ლაშა სტურუაბი). ასევე, ედემი ბოლქვაძე, რომელიც 60 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ასპარეზობდა, ჩემპიონი გახდა. (მწვრთნელები ბიძინა მელაშვილი, ზაზა არქანიანი).

ტურნირიდან დაბრუნების შემდეგ "სამტრედიის მაცნემ" კომენტარი საქართველოს დამსახურებულ მწვრთნელს, ვეფხია სტურუაბს სთხოვა:

"ეს მეტად პრესტიჟული ტურნირი იყო. მასში 200-მდე სპორტსმენი ასპარეზობდა. მონაწილეობას უცხოეთიდან ჩამოსული უძლიერესი ნაკრები გუნდები ღებულობდნენ, ასევე უძლიერესი შემადგენლობით იყო წარმოდგენილი ტურნირზე საქართველოც. ჩვენს სპორტსმენებში გამოვყოფდი ტურნირის ჩემპიონებს ივერი ჯულაყაძეს და ედემ ბოლქვაძეს. ორივე მათგანმა ოთხ-ოთხი შეხვედრა მოიგო და ჩემპიონობა არავის დაუთმო. რაც შეეხება დემურ მეგვინიშვილს, მან სამი შეხვედრა მოიგო და მეოთხე ფინალური შეხვედრა დათმო. ვულოცავ ჩვენს მოჭიდავეებს ამ დიდ გამარჯვებას, ასევე ვულოცავ საჭიდაო კლუბ "ფალავანს", ამ სპორტსმენებს არაერთხელ გაუხარებია სამტრედიელი გულშემატკივარი და გვაქვს იმედი, რომ კიდევ არაერთხელ გვასახელებენ. უახლოეს ხანში სამივე სპორტსმენი სასომხეთში მიემგზავრება, სადაც ისინი მონაწილეობას მიიღებენ საერთაშორისო ტურნირში. ვუსურვებ მათ ასევე წარმატებებს".

ნათია ნავალიშვილი

**ოქროს იქონი აჩივლები.
რომ მომიტყეო იქონი ოქროით.
მეგჩამ, მანცე გამაჩივრება.
მოგილოცე წიფილი გოქონით.**

მადლობა

ავტოსაგზაო შემთხვევის გამო გრძობადაკარგული მომთავსეს "ჯეო პოსტი-ალსის" ქირურგიულ განყოფილებაში. მორიგე ექიმის, ნეგროპათოლოგ თამარ ვაშაყიძის, ქირურგების კობა ქაჯაიას, ასლან ბახტაძის, ნეგროპათოლოგ გურამ მშვიდლობაძის, ნეირო-ქირურგ კობა გელაშვილის და საავადმყოფოს მთავარი ექიმის ირაკლი ლალიძის პროფესიონალიზმისა და ყურადღების წყალობით სიცოცხლე შემინარჩუნდა.

მადლობას ვუხდით მათ ჩემდამი გამოჩენილი სიბოძისა და ყურადღებისთვის.

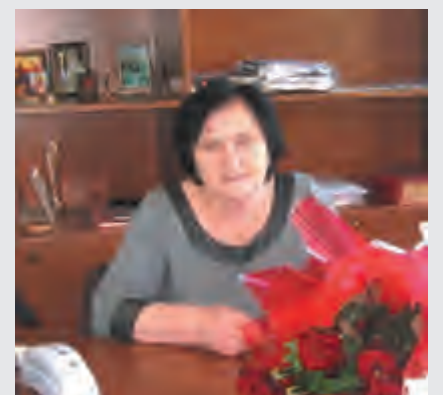
**ნიკოლოზ ვინაიასი
პენსიონერი**

ლუარა კახიანს!

ღვაწლმოსილ ქალბატონს, სამტრედიის სახელოვანი ინტელიგენციის ღირსეულ წარმომადგენელს, ქალბატონ ლუარა კახიანს პატივისცემითა და სიყვარულით ვულოცავთ დაბადების საიუბილეო თარიღს.

იხარეთ, იღვგრებულეთ, ქალბატონო ლუარა.

"სამტრედია მაცნე"

მანანა მუქერია კვლავ ჩემპიონია

მიმდინარე წლის 4-5 ნოემბერს თბილისში ჩატარდა საერთაშორისო ჩემპიონატი "კიო-უშინკაი კარატეში" 18 წლამდე ასაკის სპორტსმენთა შორის, რომელშიც აზერბაიჯანის, გერმანიის, სომხეთის, ყაზახეთისა და საქართველოს წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ.

ჩემპიონატზე წარმატებით იასპარეზა სამტრედიის მუნიციპალიტეტის კომპლექსური სპორტული სკოლის (დირექტორი ივანე კილტავა, მწვრთნელ-მასწავლებელი სენსეი მიხეილ ქანთარია) კარატეს ჯგუფის წევრმა მანანა მუქერია, რომელმაც 12-13 წლის ასაკის გოგონათა შორის პირველი ადგილი დაიკავა და ჩემპიონის წოდებაც მოიპოვა.

საერთაშორისო ჩემპიონატის ორგანიზატორთა მიერ სამტრედიელი სპორტსმენი შესაბამისი დიპლომით, მედალით, თასითა და ფასიანი საჩუქრით დაჯილდოვდა.

მიმდინარე 2016 წელს ეს გამარჯვება მანანასათვის ზედმედ მეხუთეა.

წარმატებებს ვუსურვებთ მანანა მუქერიას, მის მწვრთნელს, სენსეი მიხეილ ქანთარიას მომავალ ასპარეზობებში.

"სამტრედია მაცნე"

ბატონ ამირან მანჯგალაძეს!

ამირან აპოლონის ძე!

გულწრფელად გილოცავთ დაბადების საიუბილეო თარიღს _ 90 წლისთავს! თქვენ, როგორც რაიონის ერთ-ერთ თაკაცს, გასული საუკუნის 60-70-იან წლებში, დიდი წვლილი მიგიძღვით სამტრედიის რაიონის აღმშენებლობაში, სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების, განვითარებასა და კულტურულ-საგანმანათლებლო კერების გაფართოებაში.

ვისურვებთ ჯანმრთელობას, ღლეგრძელობას და მხნეობას!

კატივისცემით: ნათელა გულიშვილი, თამარ მიქაძე, პონის ზრინგვაშვილი, ბიურგი რაქვიანი

რედაქციის მისამართი:

სამტრედია, რისაუბლიძის ქ. №6

ტელ: 790 391839

დირექტორი ბექან გოგია

მთავარი რედაქტორი ქეთევან ჭაჭავაძე

გამომშვეები რედაქტორი თამარ ბაბუნაშვილი

პასუხისმგებელი მდივანი ლევან ბაბუნაშვილი

კომპიუტერული უზრუნველყოფა მამა პაპაძე